

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 8. po południu z wyjątkiem świąt i niedziel.
Numer pojedynczy kosztuje w miejscu 6 ct., pocztą 7 ct.
Biuro Redakcyi i Administracyi Ul. Czarneckiego 18.

Prenumerata z przesyłką pocztową wynosi rocznie 18 zł.; kwartaalnie 4 zł., miesięcznie 1 zł. 35 ct. W miejscu rocznie 12 zł., kwartaalnie 3 zł., miesięcznie 1 zł.
Przewodnik naukowy i literacki, dodatek miesięczny do *Gazety Lwowskiej*, otrzymają cało i półroczni abonenci bezpłatnie, dwieroczni zaś i miesięczni za dopłatą, pierwsi 75 ct., drudzy 50 ct. — Przewodnik prenumerowany osobno kosztuje 4 zł.

Jednorazowe inseraty obliczają się po 7 ct. kilkorazowe po 6 ct. od miejsca jednego wiersza.
Listy należy frankować. Reklamacye otwarte wolne są od opłaty pocztowej.

Zaproszenie do przedpłaty.

Za Wrzesień pocztą 1 zł. 35 ct., w miejscu 1 zł.

Na Gazetę z Przewodnikiem,

Za Wrzesień pocztą 1 zł. 65 ct., w miejscu 1 zł. 30 ct.

CZĘŚĆ URZĘDOWA.

Jego c. k. Apóstolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 15. Sierpnia b. r. najmiłościwiej zatwierdzić wybór p. br. Franciszka Lewartowskiego, przełożonego obszarów dworskich i pełnomocnika dóbr, na zastępcę prezesa Rady powiatowej w Myślenicach.

Z Prezydium c. k. Namiestnictwa.

CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA.

Lwów, dnia 30. sierpnia.

Z nieklamana a aż nadto uzasadnioną radością powitało węgierskie dziennikarstwo wiadomość, że Franciszek Deak dzięki pomyslniej rekonwalescencji zatrzyma mandat a może nawet jeszcze jakiś czas będzie mógł oddawać się pracy parlamentarnej z dawną gorliwością i pilnością. Kilka razy, gdy nadchodziły zatrważające wiadomości o stanie zdrowia wielkiego patrioty węgierskiego, podnosiliśmy strasę, jaką publiczne sprawy ponoszą w skutek jego nieobecności w sejmie węgierskim. Moglibyśmy zatem powołać się na te uwagi i poprzestać na samem zapisaniu faktu, że Franciszek Deak wraca do zdrowia i zatrzymuje mandat. Ale od tego czasu zaszły ważne zmiany w Węgrzech, więc dawne uwagi nie zupełnie dadzą się zastosować a natomiast nasuwa się wiele nowych. Gdy Franciszek Deak ulegając ciężkiej niemocy usuwał się z widowni publicznej parlament węgierski po-

dzielony był na dwa stronnictwa główną rolę odgrywających. Głową jednego z tych stronnictw i to głową panującego a raczej rządzącego stronnictwa był Franciszek Deak. Nieobecność jego w sejmie była zatem przedewszystkiem klęską dla większości a najbliższe wypadki parlamentarne wykazały, że Deaciści nie są tak silnie zorganizowani i tak dojrzały, ażeby ubytek głównego członka swojego obozu zastąpić mogli innym. Zaczęły się u nich domowe rozterki a wskutek tego postępowanie w parlamencie zdradzało niemal na każdym kroku, że wewnętrzny rozkład zaczyna się wzmacniać w sposób zatrważający. Takie objawy w stronnictwie rządzącym są oczywiście pożądane dla stronnictwa opozycyjnego, które dąży do opanowania władzy. Zdawałoby się mogło zatem, że Tisza i jego stronnictwo uważać będzie ustąpienie Deaka za wielkie dobrodziejstwo dla swojej sprawy, a ponieważ każde stronnictwo ma to przekonanie, że tylko jego program jest zbawiennym, więc ustąpienie Deaka mogło być w dawnym stronnictwie opozycyjnem uważane za dobrodziejstwo dla Węgier. Tymczasem ustąpienie Deaka sprawiło całkiem odmienne wrażenie, co świadczy najpochlebniej o patriotyzmie dawnej lewicy umiarkowanej. Tisza i jego zwolennicy nie cieszyli się z ustąpienia Deaka, lecz owszem szczerze i głęboko ubolewali nad tym wypadkiem. W Deaku zespółiło się życie konstytucyjne Węgier. Deak jako nieśmiertelny twórca ugody z r. 1867 był w pierwszym rządzie powołany do ustalenia wewnętrznych stosunków na tej podstawie a jako wielki patriota i niezrównany poseł uważany był przez swoich zwolenników i przeciwników za stróża godności narodowej i parlamentarnej. Każdy czuł, że gdy braknie Deaka, wikać się będą ciągle nieustalone stosunki a parlamentarizm węgierski mimo pięknej tradycji wystawiony będzie ciągle na upokarzające rozterki i zamieszanie. Jeżeli tak potężnym i wszechwładnym był wpływ Deaka w czasie podziału parlamentu na dwa walczące ze sobą stronnictwa, jeżeli już wtedy uważany był za niezrównanego sterownika

parlamentarnego, to o ile ważniejszym i obfitszym w skutki wypadkiem byłoby dziś pojawienie się tego wielkiego patrioty na krzesło poselskie! W nowym sejmie węgierskim stronnictwo liberalne posiada niepraktykowaną w żadnym innym parlamencie większość liczebną a to właśnie utrudnia jednolite i konsekwentne postępowanie zwłaszcza w obec faktu, że znaczną część tego stronnictwa stanowią ludzie nowi, jeszcze nie doświadczeni w zawodzie parlamentarnym. Nad taką większością panować może w całym tego słowa znaczeniu tylko mąż z zasługami, przeszłością i powagą Deaka. A trzeba dodać, że właśnie teraz najtrudniejszym jest kierownictwo w stronnictwie liberalnem, bo nowi ludzie powołani są do załatwienia spraw niezmiernej wagi, od których zawisł nietylko pomyslny rozwój stosunków węgierskich lecz wprost państwowy byt królestwa węgierskiego. Ale wyzdrowienie Deaka i jego powrót do życia publicznego byłby także radośnym i wielce pożądanym wypadkiem dla Przedlitawii. Sprawa układu handlowo-cłowego wstąpiła na tory zupełnie niewłaściwe, jak to nieraz wykazywaliśmy na tem miejscu. Węgierskie i austriackie dziennikarstwo podrażniło swoją polemiką partykularne zachcianki, w skutek czego interes monarchii i prawdziwy interes obu jej części przestał na chwilę wchodzić w rachubę. Obie strony tak dziś rozprawiają, jak gdyby chodziło o to, kto ma być w pole wyprowadzonym: Węgry czy Austria, kto ma robić podarunki: Austria-Węgrom czy Węgry Austrii? Bystry pogląd polityczny Deaka, jego głęboki i na najpodnioslejszem pojęciu patriotyzmu ogólnego oparty sąd o sprawach publicznych, wreszcie wpływ moralny i porywająca siła wymowy mogłyby od razu skierować na poprawę na tory właściwe, zagłuszyć zachcianki partykularne i nadać sprawie zwrot ku szybkiemu a pomyslnemu załatwieniu.

Książę Bismarck korzysta ciągle z swojego nieograniczonego urlopu w Varzinie. Zdaje się, że wieść o ustąpieniu kanclerza powtarzana na wiosnę tyle razy w kategorycznym tonie została na długo pogrzebaną.

Ks. Bismarck nie jest bynajmniej tak chorym albo osłabionym, ażeby nie mógł pozostać na swojej ważnej posadzie, a obecny urlop tak go pokrzepił, że żelazny organizm odzyskał dawną wytrzymałość i swobodę. Jak się zapatruje książę Bismarck na wypadki hercegowińskie? To pytanie powtarzane nieustannie w prasie zagranicznej, a mianowicie francuskiej jest istotnie ciekawe dla tych, którzy nie wierzą, ażeby Niemcy, Austria i Rosya mogły zawrzeć z sobą przymierze zabezpieczające pokój europejski w obec wszelkich ewentualności. Tem ciekawszem zdaje się to pytanie, ile że prasa niemiecka tak skora do nadawania rozgłosu wielu nawet drugo- i trzeciorzędnym kwestyom, co do wypadków hercegowińskich okazała nadzwyczajny spokój. Chwilowo nawet pokój ten zakrawa na obojętność, bo takie np. zdarzenie jak pielgrzymka niemieckich katolików do Lourdes lub spodziewana nadwyżka w przyszłorocznym budżecie wojskowym zajmują nierównie więcej miejsca niż biuletyny powstańcze i cała akcja dyplomatyczna na Wschodzie. Że ks. Bismarck nie lekceważy wypadków hercegowińskich, że na nie zwraca baczną uwagę, o tem trzeba by zapewnić chyba tych, którzy dopiero od dzisiaj zajmują się polityką i nie mają żadnego wyobrażenia o przeszłości politycznej kanclerza niemieckiego, że dalej działalność ks. Bismarcka odpowiada najzupełniej dążności przymierza austriacko-niemiecko-rosyjskiego, o tem wątpić mogą ci, dla których wszelka dysharmonia w tem przymierzu jest od dawna żywionem, pobożnem życzeniem. Ks. Bismarck nie pojmuje swojego urlopu w ten sposób, że wolny jest od wszelkich zajęć publicznych jak każdy urzędnik drugorzędny wyjeżdżający na kilka tygodni do kąpiel lub na świeże powietrze. Pomiędzy Berlinem a Varzinem telegraf jest nieustannie w ruchu, a jeżeli przy jego pomocy kampania dyplomatyczna poprzedzająca wojnę z roku 1870 mogła być tak świetnie przeprowadzana, to i teraz Niemcy mogą być spokojni o wpływ swój na wypadki wschodnie. Jak się zdaje rozstrój wkraść się do

Przed trzystu laty.

IV.

Nie trzeba sobie wyobrażać, że Polacy w wieku XVI. jeździli do Włoch tylko po naukę, że tylko skarby wiedzy z tamtąd przywozili; zacny Łukasz Górnicki umie o tych podróżnych różne opowiadać rzeczy; wspomina o tych, co ciężką zdjęci chorobą, leków pod niebem włoskiem szukali, ale mówi także, że: „owa młodź, którą ślecie do Włoch dla tańców, dla lutni, nie przyniesie z sobą tego, co by koronie było zdrowe; ale to przyniesie, czego nie umieć zdrowie było.”

Stek takiej młodzieży, jaka w Padwie bywała, kilkanaście tysięcy ludzi pełnych życia, ze wszystkich krańców świata, toć nie był to zastęp, któryby samą cnotę i chęć do nauk przywoził w akademickie mury. Wielka karność i ostre prawa reformatów nie mało się przyczyniały do poskromienia namiętności, ale przecież spokojni obywatele miasta nieraz wśród nocy musieli się obudzić, aby zobaczyć jakiś błazeński pochód w najdziwniejszych strojach, albo głośne śpiewy lub uliczne bójki. Wielkie zyski, jakie mieli mieszczanie z akademików, łagodziły widocznie wrażenia nieprzespanych nocy, bo Padwa nadzwyczaj była gościnną i uprzejmą dla cudzoziemców. Janicki wspomina nawet o ujemnych stronach charakteru Włochów, a przybywszy do Padwy, w pięknych zaraz barwach opisuje tamtejszych ludzi.

Świeżo w Auzońską krainę przybyły, Wszystko co widzę, snem mi się wydaje. Patrząc na ludzi — co za widok miły! Trudno o słodsze w ludziach obyczaje, Tu butna próżność przewagi nie bierze, Nie słychać górnej świegotliwej mowy, Uprzejmą przyjaźń, nie wiem czyli szczerze, Każdy ci tutaj okazać gotowy. Wczędzie cię słodysz powita wesola, W miłą powagę statecznie ozdoba, Znajdziesz uprzejmość, ale zbytku zgoła, Przez który nędzy zbyć się niepodobna.

Teraźniejsi Włosi zadziwiliby się, gdyby czytali te pochwały swych przodków, a osobliwie gdyby się dowiedzieli, że w dawnym mieście włoskiem nie było słychać „świegotliwej mowy”. W to może i samiby nie uwierzyli, a Janickiego zapewne „auzońska kraina” tak zachwyciła swym urokiem, swem niebem, nauka tak piękne mu otwierała horyzonty, że i świegotliwość Włochów powaga tylko być mu się zdawała.

Różnorodne uroczystości akademickie, wspaniałe stroje, niemało się przyczyniały do podniesienia uroku, jaki wywierała państwowa akademja na przybyłych uczniów z północy. Polacy jednak zazwyczaj nie zatrzymywali tam swego narodowego stroju ale przywdziewali suknie włoskie, weneckie, i już je później nosili powróciwszy do ojczyzny. Ci tylko z nich, którzy piastowali akademickie godności, występowali na uroczystości w świetnych szatach przywiązanych do urzędu, a rektor akademicki szczylił się purpurową wstęgą i zawieszal na lewem ramieniu kapturek ze szczerzego złota i drogich kamieni.

Taki rektor otaczał się całym splendorem władzy, okazywał się zazwyczaj z li-

cznym orszakiem i zabierał miejsce po biskupach i rządcach miejskich.

Patrząc też było na co, gdy dwóch mowców doktorów ogłosiło, że będą bronić jakiejś tezy, gdy cała akademja, pociągnięta sławą ich nazwisk albo ciekawością przedmiotu zgromadziła się w salach swego gmachu albo też często i pod gołym niebem. Teologiczne i filozoficzne dysputy rozpalają nieraz do tego stopnia imaginację, że prelegent musiał mówić na podwyższeniu, na publicznym placu, a przeciwnik odpowiadał mu z podobnej katedry, ustawionej na drugiej stronie.

W późniejszych wiekach nie spotykamy już tej namiętności do teoretycznych dysput, tego przejścia się abstrakcją, tego entuzjazmu dla naukowej, ściśle filozoficznej idei. Jak stronnictwa Gwelfów i Ghibellinów, tak się tworzyły stronnictwa walczące za jakąś filozoficzną tezę, a ta walka trwała przez długie lata, jej bohaterowie przenosili się z miejsca na miejsce, z miasta do miasta, formalną dla swej tezy szerzyli agitację i zyskiwali sobie zwolenników. Dzisiaj możebnym jest naukowy entuzjazm dla Liwingstona, dla podróżników podbiegunowych, w ogóle dla idei naukowych, które wprost do praktycznego zmierzają celu, przeciwnie gdy ludzie XVI. wieku tembardziej zdawali się entuzjazmować dla idei, która z praktyką życia, z doświadczeniem żadnej nie miała styczności.

To też i kierunek ówczesnych umiejętności był więcej teoretycznym, więcej humanitarnym, a nawet tak na doświadczeniu oparta, i do praktyki życia zmierzająca nauka jak medycyna, w teoretycznych się tylko obracała granicach. Przypisać jednak należy, że rząd wenecki przez swych refor-

matorów najwięcej wpływał na zneutralizowanie tego ściśle abstrakcyjnego kierunku, i że mu bardzo o to chodziło, aby państwo bezpośrednio z umiejętności miało korzyści. Senat potroił placę Galileuszowi za pierwsze jego odkrycia, i zaprosił go, żeby przed nim zdał sprawę ze swych odkryć tyczących się teleskopu. Rodzina weneckich patrycyuszów Barbaro, z których jeden w drugiej połowie XVI. wieku sprawował urząd reformatora, założyła w Padwie ogród botaniczny, który do dziś dnia zaszczyt jej przynosi. Ze skarbu rzeczypolitej zakładano gabinety historyi naturalnej, chemiczne laboratoria, a nawet praktyczne szkoły rolnicze, gdzie doświadczano różnych sposobów uprawy ziemi, nie będących jeszcze w kraju w użyciu. Kierunek ten nauk spowodowany zdrową myślą rządową, jaką można spotkać na każdej karcie dziejów weneckiego senatu, nie mało się przyczynił, a nawet rzecz można główną stał się sprężyną tego wielkiego przewrotu w umiejętnościach, tego nadzwyczajnego postępu w naukach przyrodniczych, jaki począwszy od XVI. wieku wszędzie spostrzegamy.

Przeglądając spis wykładów na padewskiej akademii, widzimy w jej zarządzie ciągłe dążenie do ściągnięcia umiejętności z niedostępnego koturnu, na którym ją średnie postawiły wieki, i do postawienia jej na równi z wymaganiami społeczeństwa. Nie potrzebuje wspominać, że kierunek ten najwcześniejszy dotyczył umiejętności prawa, jako najważniejszych w tego rodzaju państwie jak rzeczpospolita wenecka, gdzie każdy patrycyusz musiał być prawnikiem i ekonomistą, gdyż począwszy od 25go roku życia, a niekiedy już począwszy od 20go roku zasiadał

wszystkich stronnictw francuskich a spokojny przebieg sesji rad generalnych jest poniekąd dziełem tego rozstroju. Bonapartyści najmniej ukrywają nieporozumienia, które wybuchły w ich gronie. Są to bowiem właśnie mało znaczące, wynikające jak za zwyczaj z kwestji osobistych, z nieporozumienia pomiędzy osobami odgrywającymi główną rolę, a niemogącymi się pogodzić na długo wskutek wygórowanej ambicji. Separatyzm księcia Napoleona nie odgrywa tu żadnej roli, bo zrobił on fiasco zupełne pozbawiające go na długi czas wszelkiego wpływu. Republikanie radziby ukryć rozsterki wrzące w łonie ich stronnictw, ale świat mimo to dowiaduje się o prawdziwe szczegóły. Z szczegółów tych można powziąć przekonanie, że ów umiarkowany republikanizm, który mimo wszelkiej sprężności w samem pojęciu odegrał ważną rolę podczas głosowania nad ustawami konstytucyjnymi, stał się powodem nieporozumień i prędzej lub później spowoduje nowe ugrupowanie się frakcji. Mimo to bonapartyści republikanie są w porównaniu z Orleanistami wzorem stronnictw dobrze i solidarnie zorganizowanych. U Orleanistów bowiem rozprężyły się wszelkie węzły do tego stopnia, że każdy wybitniejszy członek tego stronnictwa prowadzi politykę na własną rękę. Jeden umizga się do bonapartystów, drugi układa wspólne plany z republikanami a trzeci nie zapomina o fuzji i trzyma się legitymistów. Tym ostatnim trzeba przypomnieć, że najsilniej oparli się niepomyślnym dla ich planów wypadkom z ostatniej sesji Zgromadzenia narodowego.

Jeżeli telegram londyński dobrze streścił ostatni artykuł *Timesa* o sprawie wschodniej, to byłby to trzeci z rzędu i radykalny zwrot w opinii tego organu, którą świat polityczny ciągle jeszcze uważa za ważny czynnik w biegu wypadków, bo łączy z nią opinię rządu angielskiego. Najpierw zawołał *Times*: Hercegowina musi jeszcze czekać, później zaś pogodził się z myślą, że „jak Serbia tak i Hercegowina musi odpasć od Turcji. Ale z drugiego artykułu nie wynikało, że stać się to ma zaraz wskutek bieżących wypadków, owszem można było mniemać, że organ londyński stawia taką perspektywę nieco odleglejszej przyszłości. Trzeci artykuł mówi już śmiało o interwencji, o kuciu żelaza, dopóki ono jest gorącym — jednym słowem trzeci artykuł jest wprost wojowniczy i wyzywający dla Turcji. Takiego zdania nie podziela rząd angielski w żaden sposób.

w wielkiej radzie, stanowiącej o losach ojczyzny, i z całą energią poświęcał się zawodowi publicznemu.

Dziwna rzecz, że Polacy uczący się w Padwie tak mało korzystali z tego praktycznego zmysłu Wenecjan a wróciwszy do ojczyzny, nie umieli, czy nie chcieli przeprowadzić tych idei silnego rządu i posłuszeństwa dla prawa, którego przykłady mieli w weneckiej Rzeczypospolitej. Znakomity reformator, jakim był Łukasz Górnicki, niejednokrotnie zwraca uwagę w swej „rozmowie Polaka z Wiochem“, na praktyczność niektórych włoskich instytucji; reformatorów takich wszakże jak Górnicki było nie wielu, a i ci co byli, nie znachodzili posłuchu pomiędzy szlachtą zazdrośną o swe przywileje i zaślepioną w odwiecznych błędach.

Zdawałoby się dzisiaj, że dla Polaków nie było odpowiedniejszej szkoły politycznej jak weneckie państwo w XVI. wieku, w ówczas bowiem jeszcze Rzeczpospolita z całą siłą dzierżyła swe berło, ład i porządek panował we wszystkich gałęziach administracji, a różnica pomiędzy siłą rządu weneckiego a władzą uosobioną w królu polskim była zanadto widoczną, aby nie miała zwrócić uwagi każdego myślącego człowieka. Z tego więc względu padewska akademja mogła bardzo dobrze wpływać na męzów stanu z czasów Zygmunta i jego następców, boć prawie wszystkie nasze ówczesne znakomitości albo się w Padwie kształciły, albo w częstych z Wenetami stosunkach, miały sposobność zapoznać się bliżej z tamtejszymi instytucjami, i wiele w nich widzieć dobrego.

C.

KORESPONDENCYE.

Wiedeń, dnia 28. Sierpnia.

Z Nie wiemy, o ile opinia wypowiedziana w *Polit. Corresp.* co do okresu sześciolatniego sejmów krajowych zgadza się z zapatrywaniem rządowemi, ale przeczytawszy uważnie §. 6 ordynacyi krajowej przyznać trzeba, że interpretacja inna jest prawie niemożliwą. §. ten brzmi: „Czas urzędowania marszałka krajowego i jego zastępcy, tudzież wybranych członków sejm (peryod sejmowy) ustanawia się na lat sześć.“ A dalej §. 8. mówi, że sejm za zwyczaj (*in der Regel*) raz w roku zbiera się, powołany przez Najj. Pana. W całej ordynacyi krajowej nie ma mowy o sześciu sesjach, jest tylko wzmianka o sześciu latach. Jedna sesja i jeden rok to bynajmniej nie to samo, albowiem koronie przysługują prawo stosownie do okoliczności i zachodzącej potrzeby zwoływać parę razy w roku sesje sejmów krajowych. Słowa „raz w roku“ najlepiej dowodzą, że prawo to jest niewątpliwem podług litery ustawy, choćby ono nie wynikało z całego ducha konstytucji. Gdyby więc sejm jakiś, powołany przez Najj. Pana, odbył w ciągu 3 lub 4 lat sześć sesji, nie wpadłoby nikomu na myśl interpretować §. 6 ordynacyi krajowej w tym kierunku, że sejm skończył swe sześciolate. W danym wypadku zrodziła się wątpliwość z tego powodu, że sejm galicyjski, wybrany w roku 1870, od tegoż roku po jednej tylko odbywał sesji corocznie, t. j. w latach 1870, 1871, 1872, 1873, 1874 i 1875, sześć załatwił budżetów i sześć zamknął rachunkowych. Zdawało się zatem, że sejm skończył okres swej sześciolatniej działalności. Lecz przeciwnicy tej interpretacji zapytują się, czy ordynacya krajowa wspomina cośkolwiek o sześciu budżetach lub sześciu zamknięciach rachunkowych; §. 6 mówi tylko o 6ciu latach. Nie ulega kwestji, że stylizacya §. 6go mogła być szczęśliwszą, albowiem innej nie rozstrzyga wątpliwości, odkąd liczy się sześciolate, czy od rozpisania, czy od dokonania wyborów, czy od zwołania sejm nowo wybranego, czy też od jego otwarcia. Pytanie to może dostarczyć przedmiotu do teoretycznych rozpraw. Uwagi powyższe nasunęły nam się po przeczytaniu argumentacji *Polit. Corresp.*, tudzież §§ów odnoszących ordynacyi krajowej; nie potrzebujemy powtarzać, że nie przyjmujemy odpowiedzialności ani za słuszność wywodów w *Polit. Corresp.*, ani też ręczyć możemy, czy interpretacya niniejsza będzie decydującą przy rozstrzygnięciu pytania — podług wielu wcale niewątpliwego — kiedy kończy się sześciolate sejm krajowego.

Przegląd polityczny.

Austria - Węgry. Dzień urodzin Najj. Pana obchodzono uroczystie także w Bukareszcie i w Adrianopolu.

— We wszystkich katolickich klasztorach w Bośni równie jak w katedrze katolickiej w Mostarze i w kościele katolickim w Serajewie odprawiono nabożeństwo żałobne za pokój duszy s. p. Cesarza Ferdynanda.

— P. minister wyznań i oświecenia ożnajmiał, że postanowienia rozporządzenia ministeryalnego z dnia 9. czerwca 1875 co do zamiany szkolnych sprawozdań rocznych skutecznie się mającej z zagranicznymi zakładami naukowymi przez ministerstwo wyznań i oświecenia, tyczą się tylko wymiany sprawozdań rocznych austriackich szkół gimnazjalnych i realnych gimnazjów z gimnazjami pruskimi i bawarskimi, nie zaś wymiany programów austriackich realnych gimnazjów i szkół realnych z technicznymi zakładami bawarskimi. Wymiana programów pomiędzy austriackimi realnymi gimnazjami i szkołami realnymi a bawarskimi technicznymi zakładami naukowymi, tudzież wysyłka jednego egzemplarza sprawozdania rocznego rzeczonych austriackich zakładów naukowych do król. bawarskiego ministerstwa państwowego, może, jak dotychczas, bezpośrednio być skuteczną.

— P. minister rolnictwa kazał na podstawie dat, przedłożonych przez krajowe wła-

dze szkolne, sporządzić wykaz o postępie nauki agronomicznej z końcem Marca 1874 r. Z tego wykazu pisze *Wiener Ztg.* — łatwo się przekonać, że na polu nauki agronomicznej a mianowicie co do zaprowadzenia i pomnożenia liczby odrębnych szkół agronomicznych, tudzież co do rozszerzenia nauki agronomii w szkołach ludowych, pozostaje jeszcze bardzo wiele do zrobienia. P. minister oświadczył, że dalsze prowadzenie podobnych wykazów za r. 1875 jest bardzo pożądane i wydał w tej mierze stosowne wskazówki.

— Wedle telegramów do dzienników wiedeńskich wzbroniła dyrekcja policyi w Pradze urządzić koncert, proponowany na rzecz Hercegowinców przez Staroczechów.

— Niższo-austriacki wydział krajowy uchwalił na posiedzeniu w d. 26. b. m. wziąć udział w uroczystościach odbyć się mających w Czerniowcach z powodu otwarcia wszechchnicy tamtejszej.

— *Presse* donosi, że delegacye mają być zwołane d. 21. września. Jest uzasadniona nadzieja, że wybory do delegacyi przeprowadzi sejm węgierski w krótkim czasie, albowiem sprawdzenie wyborów zajmie mało czasu. Delegacye obradować będą co najwyżej cztery tygodnie. Po zamknięciu sesji delegacyi nastąpić ma otwarcie Rady państwa.

— *Pester Lloyd* donosi, że niektóre północno-niemieckie dzienniki zapewniają, iż rząd węgierski każe zamieścić w nowym projekcie ustawy karnej zasadę *ustawy Duchesne'a* wydaną w Belgii w skutek przedstawień rządu niemieckiego. Na całym tem doniesieniu pisze *Pester Lloyd*, jest tylko tyle prawdy, że rząd węgierski zażądał w drodze ministerstwa spraw zagranicznych urzędowego tekstu *ustawy Duchesne'a* celem przejrzenia jej.

— Nowy regulamin obrad sejm węgierskiego, który jak donosi *Pester Lloyd* przedłożony zostanie sejmowi węgierskiemu na jednym z najpierwszych posiedzeń zawiera w sobie bardzo znaczne zmiany co do obrad Izby. Przedewszystkiem ma być położony koniec motywowaniom wniosków i interpelacyi, które częstokroć zabierały połowę czasu całego posiedzenia. W tym kierunku zawiera nowy regulamin dwa paragrafy a mianowicie §. 133 i 135 które tak opiewają: Tak wnioski jako też interpelacye zapisywać należy do osobnej księgi. Prezydent każe te wnioski i interpelacye dwa razy na tydzień (we Środę i w Sobotę) odczytać. Rozprawy i odpowiedzi na interpelacye mogą być traktowane tylko po wyczerpaniu całego porządku dziennego. Nowy regulamin uniemożliwia także przenoszenie dalszego ciągu jednej i tej samej mowy z jednego posiedzenia na drugie, § 142 postanawia bowiem, że raz rozpoczęta mowa nie śmie być dalej głoszoną na najbliższym posiedzeniu. §. 169 uniemożliwia wygłaszanie rozręchliwych mów przy wnoszeniu petycyi, postanawia on bowiem, że tylko prezydent może Izbie przedkładać petycyę a mianowicie petycyę prywatną za pośrednictwem członka Izby a petycyę i podania municipality bez tej interwencji. § 175 postanawia, że petycyę w pewnej sprawie, odrzuconą przez Izbę nie może być powtórnie wniesioną w ciągu tej samej sesji.

Pesti Naplo donosi, że K. Ghyczy dał się nakłonić do powtórnej objęcia prezydium Izby niższej sejm węgierskiego. Obiecał on przyjąć tę godność tylko dla tego, ażeby nie wywoływać rozdrożenia w stronnictwie liberalnem. Co się tyczy wyboru wiceprezydentów, kwestora i notaryuszów są obecnie rokowania w toku pomiędzy rządem a Ghyczem.

— Z preliminarza węgierskiego ministerstwa komunikacyi wykresiono przy superrewizji 700,000 zł. Ogólna suma wykresień w preliminarzu węgierskim na r. 1876 wynosi 2,200,000 zł. Nowo zaprowadzony podatek od transportów przyniósł w pierwszym miesiącu 113,556 zł.

Francya. Magne, były minister skarbu za czasów drugiego cesarstwa i w gabinecie ks. Broglie'go, miał na bankiecie dla rady departamentu Dordogne mowę, która zwróciła na się uwagę dzienników francuskich. Główne ustępy tej mowy tak opiewają:

„Moi Panowie! Mam zaszczyt podać Panom wniosek, o którym jestem pewnym, że go z całą gotowością przyjmiecie. Wychylmy kielichy na zdrowie marszałka Mac-Mahona, prezydenta republiki.

Moi Panowie! Gdy chodzi o zajęcie najwyższej władzy, może się zgłaszać o to wielu mężów ogromnej ambicji i rzecz pewna, że takich ludzi nigdy nie brak. Lecz wielkie osobistości, wielkie imiona godne istotnie piastować tak wielkie posady, są nader rzadkie. Francya w swoich nieszczęściach miała to szczęście, że mogła w krytycznem położeniu liczyć na dwie osobistości, które nie zawiodły jej oczekiwań. Jeden z tych mężów obeznany najdokładniej z tajnikami umiejętności, z wiadomościami skarbu i kredytu miał najprzód przy pomocy

naszej dzielnej armii położyć koniec anarchii a następnie przedsięwziął owe ogromne operacye finansowe, które przyspieszyły wymarsz wojsk nieprzyjacielskich. Sprawiedliwość nakazuje uznać, że oba te przedsięwzięcia wyszły na dobre interesom Francyi. Jeżeli tak się wyrażam o p. Thiersie, oddaję mu tylko słusność i z przykrością widzę, jak stronnictwa zostające ze sobą w walce ze ślepej namiętności stronnicej, zacierają w sobie nawet poczucie sprawiedliwości.

Drugą taką osobistością był marszałek Mac-Mahon, którego sympatyczna postawa i zasługi około odczynu sprawy, że gdy chodziło o obsadzenie opróżnionej posady prezydenta, oczy wszystkich na niego się zwróciły. Odkąd marszałek Mac-Mahon pozostaje na czele państwa odniósł on nowe zwycięstwo, może jedno z najtrudniejszych pod rządami parlamentarnemi. Szczerością, otwartością, bezinteresownością i bezstronnością swoją zwyciężył on wszystkie stronnictwa; zmusił je do uszanowania i ufności w swoje zamiary. W ten sposób zdobył on sobie stanowisko, którego piastowana przezeń władza nigdy nie byłaby mu była uadą. Ta władza, moi Panowie! jest naszym bezpieczeństwem; popierajmy więc ją! Spoczywa ona na ustawach, które powinny być szanowane przez wszystkich zacnych obywateli.

Co do mnie nie byłem nigdy zwolennikiem opozycyi *quand même*; wolę zasadę, wypowiedzianą przez Lamartina: „Trzeba przeszkadzać wszystkim rządóm gdy chcą źle czynić, trzeba im zaś zawsze pomagać, ilekroć coś dobrego zamierzają“. Nie zapomnijmy nigdy, że wyżej niż wszelkie rządy stoi dobro Francyi, która przedewszystkiem ma prawo liczyć na naszą przychylność i ofiarność. Otóż moi Panowie! pomagajmy i wspierajmy marszałka Mac-Mahona każdy według swoich sił, ażeby mógł krajowi dobrze czynić, ażeby mógł utrzymać porządek i spokój; dla tego wychyli kielichy na cześć i zdrowie marszałka i na pomyślność Francyi, której on jest dziś głównym zakładnikiem!

— Prawie wszystkie rady departamentowe zamknęły już swe posiedzenia. Z tego powodu pisze *Opinion Nationale*: „Zdaje się, że nikt nam nie zarzuci nieprawdy, jeżeli powiemy, że na sesjach rad departamentowych dał się dostrzec ten sam prąd, z którego w swoim czasie wyszła konstytucya lutowa. Faktem jest, że na gruncie republiki konstytucyjnej dokonano się ugoda wspaniałych umiarkowanych. Stronnictwo monarchiczne tak orleańskie jakoteż legitymistyczne wychodzi zupełnie z rachuby. Naprzeciw republikanów stoją już tylko bonapartyści, lecz i ci nie mogą nie począć wobec ustaw lutowych. Według konstytucji lutowej mogą oni żądać tylko rewizji tejże konstytucji. Oto jedyny program, z którym mogą wystąpić przed swoimi wyborcami. Lecz do tego czasu będzie rzeczą tak członków senatu jakoteż członków Izby deputowanych postarać się o to, ażeby republikańska forma rządu i z tej strony nie była narażoną na niebezpieczeństwa.“

— W sprawie powstania w Hercegowinie donosi *Temps*; „Turcy dołożywszy wszystkich starań, ażeby nie doprowadzić rzeczy do ostateczności, zdecydowała się zrobić użytek z siły i poczyniła wszystko, ażeby położyć kres powstaniu. Wysłała siły zbrojne na teatr wojny, gdy w tem mocarstwa przesłały jej następujące propozycje: 1) Delegaci mocarstw zagranicznych mają się udać do powstańców i przedstawić im, że nie mogą w niczem liczyć na pomoc mocarstw i sąsiednich księstw; że mogą swe zażalenia przedstawić komisarzowi tureckiemu, który, o ile to być może, będzie się starał uczynić zadość uprawnionym ich życzeniom; 2) Delegaci państw zagranicznych opuszczają bezzwłocznie Hercegowinę po uczynieniu powstańcom tych przedstawień. Turcy przyjęła tę propozycję i wysłała Serwera-basę do Hercegowiny, a usuwając tym sposobem wszelką odpowiedzialność od siebie za to, gdyby propozycya mocarstw zagranicznych nie odniosła skutku, postanowiła wystąpić z całą bezwzględnością przeciw powstańcom, gdyby rokowania Serwera-baszy rozbiły się.

— *Polit. Corresp.* dowiaduje się ze źródła kompetentnego, że rząd francuski postanowił wszelkimi środkami, jakie mu podaje ustawa, sprzeciwić się gromadnej pielgrzymce katolików niemieckich do Lourdes.

— Najj. Cesarzowa Austriacka w powrocie z Sassetto, gdzie bawi obecnie na kąpielach, zatrzyma się w najbliższym *incognito* dwa dni w Paryżu. Najj. Pani stanie w hotelu ambasady austriacko węgierskiej przy ulicy Lacazes.

— *Echo universel* donosi, że nuncjusz paryski otrzymał zawiadomienie o bliskim przyjeździe do Paryża kardynała Antonellego. Nuncjusz Nardi wyjedzie naprzeciw niego do Marsylii. Sądzą, że podróż kardynała

Antonellogo tyczy się sprawy uniwersytetów katolickich.

Anglia. *Bombay Gazette* a za nią *Globe* doniosły, że poseł angielski w Pekinie podczas rokowań z rządem chińskim w jakiejś nieoznaczonej bliżej sprawie, został znieważony, i że telegraficznie zażądał instrukcji i przysłania wojsk. *Reuters Office* prostuje tę alarmującą pogłoskę. Poseł doniósł jedynie rządowi, że ma powód do niezadowolenia z postępowania rządu chińskiego, nadmienając przytem, że niezaszkodziłoby mieć wojsko podgotowiu.

— *Times* nadmienią, że misya Servera baszy będzie również bezowocną, jak Omera baszy w r. 1861, jeżeli państwa chrześcijańskie nie przyjdą w pomoc siłą. *Times* pragnie, aby państwa przeciwne Austrii i Rosyi wspierały misję Servera, gdyż przez to zyskałyby na czasie; ale i one powinnyby wiedzieć, że misya ta jest daremną, i że wcześniej lub później przyjdzie im wdać się. Stosownie przeto kuć żelazo, póki gorące.

Ten sam dziennik donosi, że wicekról Egipski zaciągnął w banku anglo-egipskim 2½ milionów funt. szterl. długu.

Hiszpania. Sprawdziła się zatem wiadomość o kapitulacji twierdzy Seo de Urgel. Zwłoka spowodowana była rokowaniem, Karliści bowiem żądali swobodnego wymarszu z twierdzy, na co Martinez Campos nie przystał. W ostatniej chwili, w przededniu kapitulacji zrobili Karliści wielką wybieczkę z twierdzy, chcąc zapewne przedrzeć się przez linie wojsk obleżniczych — ale odparto ich.

Nazajutrz zażądał Lizzarraga zawieszenia broni, z tym dodatkiem, iż godność jego nakazuje mu bronić się, a nawet oczekuje uderzenia szturm. Jen. Martinez Campos doniósł rządowi 26. b. m., że nie przypuści szturm, leć blokuje warownie i spodziewa się zmarć je do kapitulacji przed d. 31. b. m. bez krwi przelewu.

Tak się też stało. Cytadela i zamek poddały się 27. b. m. Załoga a z nią biskup z Seo de Urgel poszli w niewolę do Puycedry.

Upadek Seo de Urgel jest ciężką klęską dla Karlistów. Stracili oni przez to ostatni punkt oparcia w Katalonii. Teraz wojska rządowe zwrócić się zapewne ku prowincjom biskajskim i Nawarze gdzie jest główna siła Karlistów pod rozkazami samego Don Carlosa.

— Hiszpańska rada ministrów zajmowała się we wtorek sprawą wyborów do kortezów. Stronnictwo umiarkowane (Izabeliści) oświadczyło się za ograniczeniem prawem wyborczym, Cannovas del Castillo za powszechnym głosowaniem. Po długich i zaciętych rozprawach utrzymał się wniosek prezydenta ministrów.

Turecja. (Powstanie w Bośni i Hercegowinie). Obecny stan powstania w Hercegowinie, wedle *Polit. Corresp.*, tak się przedstawia:

Oddziałami powstańców pod Trebinje dowodzą Ljubobratich i Luka Petkovicz, pod Newesinje Peko Pawłowicz, między Gackiem i Bilkiem pop Jimanich.

Przestrzeń wzdłuż austriackiej granicy między Narentą a Popowem polem jest prawie zupełnie wolna od powstania i tylko od czasu do czasu pojawiają się tam drobne hufce powstańcze.

Stolac i Ljubinje cernowane są przez silne oddziały powstańcze, lecz komunikacja między temi warowniami jest wolną.

Fatnica i Dabra są zupełnie w ręku powstańców; to samo można powiedzieć o całym okręgu newesinjskim z wyjątkiem Casaby.

W południowej i wschodniej części kraju są jeszcze w posiadaniu Turków Bilek, Niksic, Metokia i wawóz Duga.

Bilek, Trebinje i Niksic są dość szczelnie osaczone przez powstańców. Na rychły upadek Niksiciu liczą powstańcy na pewne. Wawóz Duga po upadku Kerstacu i bliskiej kapitulacji Niksica jest zdaniem Turków nie do utrzymania.

Między Pivą i Gackiem 12 zameczków tureckich wpadło w ręce powstańców.

W Kerstacu 200 ludzi z regularnych nizamów tureckich złożyło broń; to samo uczyniło pod Wojnicą 400 bośniackich baszy-bożuków.

Okręgi Zubci, Banjani, Rudine, Drobnjak, Piva, Saranci, Wassajewice Niżne i Bilopolje są w pełnym powstaniu.

Z tej relacji, która pochodzi ze źródła obiektywnego, poznać można, że położenie Turków w południowej i wschodniej Hercegowinie jest dość krytycznem. Wobec braku komunikacji i fatalnych dla regularnej armii stosunków terenowych, potrzeba do stłumienia powstania sił stosunkowo bardzo znacznych.

Donoszą nam właśnie, że Nedzib basza z siłami, które pod Neum, powyżej Klecka

biwakowały, wyruszył 25. b. m. w kierunku Mostaru, aby się połączyć z tamtejszymi wojskami. Po nadejściu dalszych posiłków, których niecierpliwie oczekuje, ma on wyruszyć ku Stolacowi.

Dnia 26. Sierpnia wylądowało w Klecku 300 żołnierzy tureckich.

Pomimo dotychczasowej bezczynności na jaką Nedzib basza wskutek słabych sił swoich widzi się skazanym, wódz ten jest pełen otuchy i wyraził wobec oficerów austriackich przekonanie, że w przeciągu miesiąca upora się z powstaniem.

— Oddział pod dowództwem popa Zarko, który w sile 500 ludzi posuwał się od Wyszegrada z Bosni do Hercegowiny miał temi dniami starcie ze znacznym oddziałem tureckim, wysłanym przez Derwisza baszę. Rezultat bitwy był niepomyślny dla powstańców, wskutek czego Zarko widział się zmuszonym do spiesznego odwrotu ku serbskiej granicy.

— *Presse* donosi z Dubrownika: Sześć okrętów tureckich wysadziło wojsko w Antivari. Mehemed Ali pasza wyjechał do Mostaru.

— Dziennik serbski *Vidovdan* powiada, że wobec powstania Stawian tureckich wewnętrzne sprawy Serbii ustąpić muszą na drugi plan. „Bracia nasi, pisze, walczą za najdroższe dobra ludzkości: za wiarę, wolność i honor. W Turcyi ani śladu tego. Poddani sułtana mają wprawdzie obowiązki, lecz praw nie mają. Być może, że rasa otomańska nie potrafi rządzić inaczej, jak za pomocą gwałtów, ale rajasowie dłużej tak żyć nie mogą. Cierpliwość ich wiekowa już się wyczerpała. Powstanie szerzy się ciągię; krew płynie wszędzie. Szczęk broni do nas dolatuje. Nadeszła ważna chwila. Najświętszym obowiązkiem Serbii obecnie jest popierać księcia Milana, który na swych barkach największy dźwiga ciężar. Przedewszystkiem potrzebną jest jednność w kraju, niech stronnictwa umilkną. Książę Milan walczy z takimi samymi myślami jak każdy z Serbów.“

Istok jeszcze energiczniej przemawia. Naród nie chce zimnej lojalności w obec księcia, ani też konserwatywnej polityki w kraju. Rezultat wyborów okazał, że naród jest za polityką wszech-serbską. Inicyatywa wojny musi wyjść od ludu. Książę Milan pójdzie za jego życzeniem; jako członek dynastji narodowej nie mógłby postąpić inaczej. Pięćdziesiąt lat już obiecujemy rajasom wybawienie z niewoli, nadszedł czas spełnienia obietnicy i rozwinięcia sztandaru Duszana. Nienaruszalność Turcyi nie jest już dogmatem dla Europy. Wielkie mocarstwa z pewnością nie wystąpiłyby przeciw Serbii i Czarnogórze, gdyby te niosły pomoc swym braciom. Europa dla zlokalizowania wojny pozostawi Turcyę własnemu jej losowi. Interwencja jest niemożliwą. Mocarstwa będą nam radzić, abyśmy zachowali się spokojnie, a Porcie, aby udzieliła koncesyji. Jeżeli rada nie zostanie przyjętą, mocarstwa cofną się, gdyż interwencja na rzecz Turcyi nie da się pomyśleć. Dla siebie nie pragną mocarstwa niczego. Niemcy i Węgry nie mogą pragnąć aneksyi krajów słowiańskich. A gdyby Austria chciała nawet interweniować na rzecz Turcyi, Niemcy i Rosya nie dopuściłyby tego. Od Rosyi nie żądamy więcej; z Turkami sami damy sobie radę. Serbia musi wdać się w akcyę, rozniecić powstanie na Wschodzie. Stronnictwo czynu w Rumunii dojdzie w krótko do władzy, chociażby nie na normalnej drodze. Czarnogóra trzyma już lont płonący w ręku. Albania rusza się, w Bułgarii powstanie w krótko wybuchnie. W obec tego musi skupczyna powziąć decyzję!“

— Dziennik *Głos Czarnogórski* pisze o interwencji dyplomatycznej mocarstw. Powstanie wzmaga się strasznie; powiększają się oznaki groźne; ludy wołają o wojnę. Dyplomacya nie może przeszkodzić temu a obietnicom jej nikt nie wierzy. Powstanie sprowadzi pewne oswobodzenie. Nie monarchowie, ale ludy będą tu rozstrzygać. Jeżeli powstanie rozszerzy się do koła, Serbia i Czarnogóra nie pozostaną jego niemymi świadkami. Teraz albo nigdy!“

KRONIKA.

— **Śp. Namiestnik A. hr. Gołuchowski** przeznaczył w testamencie 5.000 złr. na rzecz funduszu stypendyalnego Imienia Agenora hr. Gołuchowskiego, utworzonego w r. 1859 przez obywatelstwo krajowe, z poleceniem, ażeby Wydział krajowy lub władza takowy zastępująca zakupił za tę kwotę papiery publiczne a z procentów utworzył nowe stypendyum w kwocie 250 złr., które z czasem, gdy się fundusz zwiększy, może być powiększone, lecz tylko do wysokości 300 złr. Stypendyum to nadane być winno uczniowi uczęszczającemu na wszechnicę Lwowską, kształcącemu się na wydziale prawniczym z celującym postępem. „Czynię to — wy-

raża się dostojny testator — na pamiątkę, że kiedyś sam byłem uczniem tutejszej wszechnicy“. Rozdawnictwo stypendyum tego przysłuży ordynatowi Skalskiemu. Oprócz powyższego legatu testament s. p. Namiestnika zawiera następujące dobroczynne zapisy: na ubogich w Skale 500 złr., dla kościoła skalskiego jako fundusz żelazny 1000 złr., zakładowi ociemniałych we Lwowie 2.000 złr. i zakładowi głuchoniemych we Lwowie 2000 złr. Życzeniem też było s. p. Testatora, ażeby w dobrach Jego Łosiaczu, wzniesiony był kościół. Jak się dowiadujemy, starszy syn zmarłego, Agenor hr. Gołuchowski, przystąpił już do spełnienia tego życzenia.

— **Mianowania.** JE. p. minister wyznań i oświaty w porozumieniu z JE. p. ministrem spraw wewnętrznych mianował na rok szkolny 1875/76 dla komisji rygorozów medycznych przy wszechnicy Jagiellońskiej w Krakowie komisarzem rządowym profesora dra Maurycego Mađurowicza; profesora dra Antoniego Rosnera współegzaminatorem drugiego medycznego rygorozum, a prymariusza szpitalu św. Kazarza dra Alfreda Óbalińskiego współegzaminatorem trzeciego medycznego rygorozum.

(A.) **Zygmunt Medweczky**, były kasyer Towarzystwa zaliczkowego we Lwowie, poszlakowany o zbrodnię przemieszczenia, i ścigany listami gończemi, przytrzymany został w tych dniach w Koszycach na Węgrzech.

(A.) **Na zakupno gruntów miejskich** uzyskanych przez zburzenie oficyn hotelu angielskiego, rozpisal magistrat lwowski licytacyę z terminem do 24. b. m. Wpłynęła tylko oferta banku kredytowego i to tylko na dwie parcele (B i C), graniczące z hotelem angielskim od ulicy Jagiellońskiej. Rzeczony bank ofiaruje za obie parcele 60.000 złr. W warunkach licytacyjnych oznaczono cenę wywołania za obie powyższe parcele na 72.000 złr. Różnica nie jest więc zbyt wielką.

(A.) **Sąd powiatowy** dla spraw karnych we Lwowie przeniesiony został w tych dniach do nowej kamienicy p. B. przy ulicy Halickiej, do której przedtem sprowadził się sąd powiatowy cywilny, sek. II. Dwie realności przy ulicy Halickiej, obok sądu kryminalnego, w których dotychczas mieścił się powiatowy sąd karny, a które są własnością rządu, rozpoczęto w tych dniach burzyć. Po zdemolowaniu tychże zostanie ulica Halicka, która w tem miejscu jest bardzo wąską, znacznie rozszerzona, a mianowicie zostanie pociągnięta prosta linia od sądu kryminalnego do budującego się gmachu dla gimnazjum polskiego. O budowie pałacu sprawiedliwości, o której pisaliśmy przed rokiem, nie ma na razie mowy.

— **Towarzystwo spożywcze.** Dyrekcya towarzystwa spożywczego w myśl §§. 50 i 55 statutu oraz na zasadzie własnoręcznych deklaracji wzywa członków, aby wpisowe i pierwszą ratę na udział do kancelaryi Dyrekcyi przy ulicy Halickiej l. 44 złożyli. Dla ułatwienia będą rozesłani kursorowie z piśmem upoważnieniem od Dyrekcyi, którzy na pobraną kwotę wydawać będą kwity drukowane ostępowane i własnoręcznym podpisem jednego z Dyrektorów zaopatrzone. Oznajmia się także że uproszona przez Dyrekcyę księgarnia pp. Karola Wilda i Gubrynowicza et Schmidta zapis członków, tudzież rozdawanie interesowanym statutow łaskawie na siebie przyjąć raczyli.

* **Aresztowano** wczoraj wyrobnika Hryńka Kuźmińskiego tudzież małżonków Teodora i Katarzynę Czmiłów za burdę i opór straży policyjnej; czeladnika Macieja Wiśniewskiego za napad i pobicie szeregowca pułku piechoty bar. Jabłońskiego; latarnika Ferdynanda Morawskiego za burdę i pokaleczenie kilku gości w jednym ze szynków przy ulicy Ruskiej.

* **Usiłowane samobójstwo.** Ferdynand Graff c. k. kapitan pensjonowany strzelił sobie w głowę z pistoletu wczoraj około godz. 7 we własnym pomieszkaniu przy ulicy Jagiellońskiej. Kula ugodziła w prawą skroń. Zdaniem lekarzy zostaje nieszczęśliwy w niebezpieczeństwie życia. Uporczywa choroba ma być powodem smutnego wypadku.

* **Kłacz zblakana**, przytrzymano przedwczoraj na ulicy Łyczakowskiej i zostawiono ją u właściciela domu pod l. 39 przy tej samej ulicy. Niewiadomy dotychczas właściciel może tamże zgłosić się po swoją własność.

* **Kradzież rewolwerów.** Zeszłego tygodnia skradziono z koszar ces. Ferdynanda przy ulicy Grodeckiej trzy wojskowe rewolwery znaczone numerami różnych pułków ułańskich. Podejrzenie kradzieży pada na jednego z szeregowców który takowe będzie się starał spieniężyć.

* **Bezpodstawną wiadomość.** Sprawdzono urzędowo, że podana w krakowskim *Czasie* z dnia 20 b. m. wiadomość, jakoby podczas ostatniego odpustu w Kalwarii jakiś obcy agitował między ludem na rzecz Rosyi nie polega na prawdzie.

(G) **Zapiski dyecezyjne.** Ks. Michał Pietrusiewicz g. k. pleban w Peczeniźnie zmarł dnia 24 Lipca b. r. przeżywszy lat 72. Do parafii opróżnionego wskutek zgonu probostwa w Peczeniźnie należy do 2750 dusz. Patronem jest wys. rząd. — Ks. Gabriel Medycki, były zawiadowca g. k. probostwa w

Olechowcu, objął zawiadowstwo opróżnionego g. k. probostwa w Dusanowie. — Ks. Jakób Mandzj, dotychczasowy zawiadowca g. k. probostwa w Pukowie, przeniesiony został w tej samej własności do Rohaczyna. — Ks. Michał Rudeński, były prywatny g. k. wikary w Stopczatowie, jest obecnie kooperatorem w Berezwowie. — Ks. Józef Gorecki, kapelan obrz. g. k. w Bieńkowej Wiszni, zmarł dnia 21. Lipca b. r. przeżywszy lat 33. — Do parafii opróżnionej w skutek tego zgonu kapelanii w Bieńkowej Wiszni należy przeszło 1300 dusz. Prawo patronatu wykonuje Aleksander hr. Fredro. — Ks. Erast Chodorowski, były zawiadowca g. k. kapelanii w Litowiskach, objął zawiadowstwo g. k. probostwa w Zbarażu. — Ks. Eliaz Mar-darowicz, dotychczasowy zawiadowca g. k. probostwa w Wołczyńcu, otrzymał kanoniczną instytucyę na plebana tamże. — Ks. Mikołaj Jaksa Ładyżyński, pleban obrz. g. k. w Czaszynie (dyecezyi przemyskiej) zmarł dnia 6. sierpnia b. r. przeżywszy lat 73. Do parafii opróżnionego probostwa w Czaszynie należy do 800 dusz. Patronem jest p. Rafał Kempkowski. — Ks. Teodor Donyk, były samoistny g. k. wikary w Postolowie, otrzymał kanoniczną instytucyę na g. k. plebana w Grąziowie. — Ks. Mikołaj Sebowicz, kapłan g. k. dyecezyi chełmskiej, otrzymał zawiadowstwo nowo erygowanej g. k. kapelanii w Nuśmicach. — Ks. Dyonizy Eliaziewicz był prywatny wikary przy g. k. probostwie w Wasylkowach, objął po przeniesieniu plebana Kaprowskiego w stan deficyentów, zawiadowstwo probostwa tamże. — Ks. Leon Turkiewicz, były zawiadowca g. k. kapelanii w Zuchorzycach, otrzymał kanoniczną instytucyę na rzeczywistego kapelana tamże. — Ks. Seweryn Jasienicki, dotychczasowy wikary przy g. k. probostwie w Rudzie Manasterskiej, przeniesiony został jako taki do Turza.

— **Dziwolog.** W Elżanowie pod Kowalewem, jak pisze *Gaz. Tor.*, uległo się między sześcioma prosiętami jedno o czterech zupełnie wykształconych mordach i trzech oczach.

— **Teatr Szekspira.** W Anglii zamierzają uczcić pamięć Szekspira przez zbudowanie teatru w rodzinnem mieście wielkiego poety scenicznego, Stradfordzie. Wybrane już zostało w tym celu odpowiednie miejsce. Naokoło teatru założony zostanie ogród i alea z widokami na rzekę Evon i pola okoliczne. Przy teatrze pomieszczoną będzie biblioteka i galerja obrazów i posągów, wyobrażających przedmioty czerpane z repertuaru Szekspira. Obecnie na fundusz budowy teatru tego zebrano już około 30.000 złr. Osobom, które ofiarują 100 i więcej funtów szterlingów nadana będzie prawo uczestniczenia w charakterze członków rady zarządzającej i dyrekcyi. Remanent, jaki pozostanie z budowy teatru, oraz czysty dochód z przedstawień teatralnych, użyte będą na coroczną uroczystość na cześć Szekspira, na nagrody za utwory dramatyczne i na urządzenie szkoły teatralnej.

— **Syn Abd-el-Kadera**, Mahomet w Damaszk napisał ostatnimi czasy i przesłał Najj. Panu dzieło o arabskich rasach koni, w uznaniu czego otrzymał krzyż komturki orderu Franciszka Józefa.

— **Siamskie zastawy.** Pewien korespondent angielski z Siamu donosi, że niedawno wielka liczba kobiet tamtejszych wniosła do króla petycyę, w której uprasza, ażeby na przyszłość nie było wolno mężom siamskim, zadłużonym z powodu przegranej w karty, oddawać w zastaw wierzytelności swe żony, jak to się dotychczas działo.

— **Małżonka Garibaldięgo**, Annita, podług telegramu *Daily. Electr.* zmarła w ostatnich dniach na wyspie Kaprzerze. Była to druga żona generała, matka dzieci jego Manuela i Clelia.

Z IZBY SĄDOWEJ.

(Obrazu honoru.)

(Ciąg dalszy.)

Ten ostatni wyrzut spowodował mnie, że pod powyższemi, między mną a Spelterem umówionemi warunkami zaasekurowałem go w Październiku 1874 ale na kwotę mniejszą bo tylko na 2.000 złr. w. a.

Od tej pory płaciłem premie assekuracyjne od dwu polic t. j. od pierwotnej na 500 złr. i od następnej na 2.000 złr. co miesiące aż do 6. Kwietnia 1875 w którym to dniu zmarł Spelter po 8-tygodniowej słabości.

Po pogrzebie Speltera, wydałem jego wdowie policę na 500 złr. z poleceniem, aby sobie pieniądze od Towarzystwa odebrała, zaś moje 2.000 złr., z których 400 złr. ofiarowałem dla synów nieboszczyka chciałem sam odebrać.

Gdy wdowa po Spelterze, która ani czytać ani pisać nie umie, zgłosiła się do dyrektora Towarzystwa po odbiór zabezpieczonej kwoty poczęto jej robić rozmaite trudności i po długich korowodach obiecano jej najprędzej d. 27. Kwietnia 1875 wypłacić 500 złr. w. a. z potrąceniami, jeżeli podpisze w lokalnościach Dyrekcyi sporządzony protokół jakichś dochodzeń. Przystała ona na tę propozycyę.

Po podpisaniu protokołu polecił p. dyrektor Krasucki wdowie po Spelterze ażeby mi oświadczyła, że ja moją policę na 2.000 złr. w. a. natychmiast oddać muszę towarzystwu, bo inaczej będzie źle ze mną. Wieczorem tego samego dnia zjawił się u mnie niejaki p. Władysław Gulbiński, urzędnik Towarzystwa i oświadczył mi, że jeżeli do dnia następnego nie oddam Towarzystwu policę z kwitami, to pójdę do kryminalu, bo jakieś oszustwo z tą policą zostało popełnione.

Przerazony tą groźbą, sądząc, że w samem wystawieniu policy i płaceniu rat zaszczyli jakieś mnie zgola nieznanie nieporządki i nieformalności udałem się do dyrektora Towarzystwa i przedstawiłem się p. dyrektorowi Krasuckiemu, prezentując mu policę z kwitem na ostatnią zapłatę z prośbą aby mi wyjaśnił jakie zaszły tu nieporządki i o ile takowe są słuszne i uzasadnione. P. Krasucki porwał powierzoną mu tylko do przejrzenia policę i schował do biurka, oświadcza mi, że nie tylko pieniędzy nie dostanę ale jeszcze pójdę do kryminalu za popełnione oszustwo. Całe postępowanie p. Krasuckiego jako dyrektora Towarzystwa było widocznie skierowane na to ażeby mnie pozbawić słusznie należące mi się kwoty 2.000 złr.

Posłałem tedy po odbiór policy pp. Włodzimierza Stebelskiego i Kazimierza Stanisławskiego, w obecności których równie jak p. Kwasnickiego oświadczył p. Krasucki, iż policy nie wyda i za popełnione oszustwo do kryminalu mnie wsadzi.

Nie dość na tem. Z podmówioną i przez niego zapłaconą Józefą Spelter rozpoczął p. Krasucki przeciwko mnie walkę pamfletami i oszczerstwami po dziennikach drukowanymi.

Z inkryminowanych artykułów podnoszę następujące ustępy ubliżające mojej czci:

»W odpowiedzi« ustęp: »Tyle mam tylko nadmienić, że po żądanej policę po s. p. Jerzym Spelterze na złr. 2.000 — interpellant pofatygować się zechce do c. k. Prokuratury państwa, gdzie takowa przy odnośnem doniesieniu galicyjskiego ogólnego Towarzystwa Ubezpieczeń względem zbrodni oszustwa w sprawie tej policy popełnionej, jest przyłączoną«. W artykule »Oświadczenie« ustęp: »Dowiedziawszy się, że p. Huczyński właściciel szynku pod »Czarnym rakiem« p. Matkowski i ich wspólnicy zamierzają zrobić z tego nibyto przezemnie podpisanego, — a w istocie przez c. k. oficyała Namiestnictwa p. Matkowskiego ułożonego i mnie do podpisu podsunętego oświadczenia użytek, przez ogłoszenie go w dziennikach, zamierzając tym sposobem bądź to Towarzystwu ubezpieczeń, bądź to Dyrekcji tegoż Towarzystwa wyrządzić szkodę lub przykrość i wymódz na tem Towarzystwie wypłacenie p. Huczyńskiemu kwoty 2.000 złr. w. a. na którą tenże Huczyński życie s. p. mego męża już podczas jego słabości — namówiwszy go do zatajenia słabości, ubezpieczył« — dalej: »Że do podpisania wspomnianego wyżej jakoby odwołania tego podziękowania, skłoniły mnie fałszywe i podstępne przedstawienia i namowy p. Matkowskiego, oficyała c. k. Namiestnictwa, który mnie do szynku pod »Czarnym rakiem« sprowadził i odwołanie to ułożył, i p. Władysława Rapackiego, tudzież obietnica p. Huczyńskiego, właściciela rzeczono szynku »że skoro mu się uda kwotę 2.000 złr. w. a. od galic. ogólnego Towarzystwa ubezpieczeń odebrać dzieciom moim kwotę 400 złr. wal. austr. wypłaci«.

Z powodu tego oskarżenia przyszło do rozprawy głównej, która w d. 27. b. m. rozpoczęła się w obec pp. sędziów przysięgłych: Engla Józefa, Kostrzyńskiego Michała, Potempskiego Jędrzeja, Beisera Izaaka, Stöckla Jakóba, Vogla Maurycego, Zająca Wincentego, Kellera Ludwika, Damiana Bendyda, Łaszkowskiego Zygmunta, Heuenschilda Franciszka, Dr. Popiela Juljana i dr. Gregorowicza Konrada jako zastępcy.

Przewodniczącym trybunału sędziów przysięgłych był radca p. Świtalski, assessorami zaś byli pp. sędziowie Gwiazdowi i Litwinowicz.

Zastępcą prywatnego oskarżyciela p. Huczyńskiego, był dr. Jackowski; obrońcą oskarżonego p. Krasuckiego był dr. Semilski a obrońcą p. Spelterowej, dr. Starzewski.

Oskarżony p. Michał Krasucki, dyrektor gal. Tow. ubezpieczeń, wniósł następującą obronę:

»Przynaję się do autorstwa artykułu »Odpowiedzi«, zaś co do »oświadczenia« to autorstwa takowego stanowczo zaprzeczam. Jestem tu osobiście oskarżony, jako Mikołaj Krasucki, a ja nie działałem osobiście, ale jako dyrektor w interesie towarzystwa. Nie znałem osobiście p. Huczyńskiego, nie miałem z nim styczności i nie mając doni utraży, nie mogłem go obrazić. Jeżeli wystąpiłem przeciw p. Huczyńskiemu w inseratach, to zmuszony byłem jego »wezwaniami«.

Sprawa, o którą tu chodzi, miała się jak następuje:

Na początku roku 1874, przyszedł pan Spelter sam do biura naszego towarzystwa bez interwencji jakiegokolwiek agenta i oświadczył, że się chce zaasekuruować na życie do wysoko-

ści 500 zł. Wskutek tego spisano z nim woiasek. Spelter wziął policę i przez dłuższy czas opłacał od niej premię. Kilka miesięcy później, przyszedł do naszego biura p. Huczyński, przedstawił się naczelnikowi oddziału ubezpieczeń na życie i żądał zabezpieczenia życia Speltera na dwa czy trzy tysiące zł. — Ponieważ pan Huczyński twierdzi, że na 3000 zł. więc ja przystaję na 3000 zł. Naczelnik biura oświadczył mu, że ponieważ nie wie, z kąd p. Huczyński przychodzi do tego, aby ubezpieczyć życie Speltera, przeto przyjmie asekurację wtedy, jeżeli p. Huczyński dowiedzie, iż ma legalną podstawę do tego ubezpieczenia. P. Huczyński złożył zadatek 20 zł. i odszedł z przyrzeczeniem, że uczyni zadość s. p. 4. policy, który powiada, że ubezpieczenie osób trzecich musi być na legalnej podstawie oparte. W parę dni otrzymaliśmy kartkę, że p. Huczyński odstępuje od ubezpieczenia, bo się z Spelterem zgodzić nie może, i uprasza o zwrot zadatku. W parę miesięcy później, o ile sobie przypominam, przyszedł Spelter sam i żądał ubezpieczenia na 2000 zł., motywując to żądanie tem, że jest w stanie tyle zarobić, aby płacić premię od tych 2.000 złr. Urzędnik nasz przystąpił do ułożenia z nim wniosku. Gdy p. Spelter napisał, że tak to ubezpieczenie, jak i poprzednie, przeznacza dla rodziny, a nie na zaciągnięcie długu lub dla trzeciej osoby, towarzystwo przyjęło je i wydało policę. Od tej opłacał jakiś czas premię sam Spelter, a później przysłał chłopaka nam nieznanego. Odbierając pieniądze, nie było naszą rzeczą wglądać, kto pieniądze przysyła. Nareszcie pewnego dnia dowiadujemy się od p. Huczyńskiego, że p. Spelter umarł. Urzędnikowi towarzystwa wpadło zaraz w oko, z kąd p. Huczyński przychodzi do tego uwiadomienia i kazał powiedzieć wdowie, żeby sama do biura przyszła. Wdowa rzeczywiście przyszła i spisano z nią protokół. W parę dni później przychodzi p. Spelterowa do mnie do biura, i żąda 500 złr. Zapytuję się jej, dlaczego nie żąda 2500 złr. t. j. całej zabezpieczonej kwoty? Na to mi odpowiada, że co do 2000 złr. to ona się w to nie miesza, bo ta do niej nie należy, tylko do p. Huczyńskiego — że p. Huczyński namówił jej męża do asekuracji i ona nie ma żadnej pretensji do tej kwoty, bo podczas tego zabezpieczenia mąż jej był chory i ona żąda tylko 500 złr. Wobec tego nie pozostało mi nic innego jak spisać protokół, który jest w aktach a który służy za podstawę do ocenienia przez Radę zawiadowczą, czy w tej sprawie są znamiona oszustwa. Kto je popełnił, tego nie wypowiedziałem, a tem mniej, że je popełnił p. Huczyński. W tę sprawę bowiem mogło być wnieoszanych więcej osób. Co do »oświadczenia« to nie ogłosiłem go z własnej inicjatywy. Nigdy nie wyzywałem p. Huczyńskiego. We wszystkich umieszczeniach i »odpowiedzi«, na które się p. Huczyński powołuje, byłem wyzwany przez p. Huczyńskiego. Jeżeli »oświadczenie« kazałem umieścić to za zezwoleniem p. Spelterowej, tak samo jak i odpowiedź na objaśnienie p. Huczyńskiego. »Oświadczenie« było za zezwoleniem p. Spelterowej umieszczone ale nie ja je umieszczałem, lecz urzędnik Towarzystwa, który otrzymał polecenie umieścić w gazetach »oświadczenie« p. Spelterowej p. notaryuszowi pod pióro przez p. Spelterową dyktowane.

Dalej zeznał oskarżony na stosowne zapytania bądź to p. przewodniczącego, bądź też pp. assessorów a w końcu zastępcy oskarżyciela i pp. obrońców, że akt notaryalny z p. Spelterową sporządzono w jego biurze; że o każdej szczegół była pytała p. Spelterowa; że odpowiedzi jej spisywał notaryusz. Na zarzut p. Huczyńskiego, iż Towarzystwo wezwało go do złożenia policy, odpowiedział oskarżony, iż wszystko jest nieprawdą. P. Huczyński przyszedł sam dobrowolnie, nie wzywany przez nikogo, i oświadczył oskarżonemu, że oddaje policę ponieważ słyszał, iż p. Spelterowa wyrażała się o zabezpieczeniu jej męża w sposób mogący zaszkodzić p. Huczyńskiemu na sławie. Nieprawdą jest jakoby oskarżony wyrwał z rąk policy p. Huczyńskiemu. Nieprawdą jest także, jakoby p. Huczyński przysyłał do oskarżonego pp. Stanisławskiego i Stebelskiego po policę na 2.000 złr. P. Stanisławski był przysyłany przez p. Rapackiego a po co przychodził p. Stebelski to tylko on sam jest w stanie wyjaśnić. Wówczas, gdy po policę przychodził p. Stanisławski, policja była już z stosownem doniesieniem w c. k. prokuratury państwa. Za tą policę przychodził także notaryusz p. Kwaśnicki ale po otrzymaniu stosownych wyjaśnień przez oskarżonego odstąpił od żądania zwrotu tej policy. Wypłatę 2.000 złr. p. Huczyńskiemu zakwestyjonowano dlatego, ponieważ p. Spelterowa, żona zmarłego Speltera, zeznała tak do protokołu z d. 6. Kwietnia, jakoteż do drugiego protokołu z d. 11. Kwietnia r. b. że jej mąż był już chory na 8 miesięcy przed śmiercią, a więc w czasie, w którym się asekurował na 2.000 złr.

Oskarżona p. Józefa Spelter, żona zmarłego d. 6. Kwietnia r. b. Antoniego Speltera, naczelnika tokarni w fabryce p. Schumann Augusta, a obecnie żona p. Proceli, maszynisty przy kolei żelaznej, była w swoich zeznaniach bardzo niejasną. Na każde zapytanie odpowiadała twierdząc, chociażby to sprzeciwiało się jej poprzednim zeznaniom. Zeznała

ona, że wszystkie okoliczności, spisane w oświadczeniu w obec notaryusza są prawdziwe, ale w lot za tem zeznaniem oświadczyła, że nie wiedziała, co było zawarte w tem oświadczeniu, bo nie umie po polsku. (Okazało się, że mówi po polsku lepiej niż po niemiecku). Zeznała następnie, że nie wiedziała, iż to oświadczenie będzie drukowane. (Z tenoru oświadczenia wypływa, iż zezwoliła na wydrukowanie tego oświadczenia.) Przed urzędnikami towarzystwa tylko dlatego mówiła, że jej mąż chorował od 8 miesięcy, ponieważ bała się, ażeby w razie gdyby powiedziała, że chorował tylko 8 tygodni, nie sekcyonowano zmarłego. Na dalsze zapytanie zmieniała i to zeznanie i powiedziała że tylko przez pomyłkę powiedziała przed urzędnikami asekuracyjnymi, iż mąż jej chorował 8 miesięcy; mówiąc to, miała na myśli 8 tygodni. Przed asekuroowaniem się na 2.000 złr. nie miał jej mąż żadnej chronicznej choroby; był zdrow przez lat 16.

Nareszcie zeznała oskarżona, wbrew zeznaniom, przed chwilą wypowiedzianym, że mówiła przed urzędnikami asekuracyjnymi, iż mąż jej chorował od 8 miesięcy. Na przedstawienia p. przewodniczącego, dla czego tak sprzeczne czyni zeznania, odpowiedziała oskarżona, iż właściwie nie wie, o co chodzi; podpisywała ona wszystko, co jej tylko przedłożono, bo nie rozumiała i do tej chwili nie rozumie o co tu chodzi. Czytać i pisać nie umie; było więc dla niej rzeczą obojętną, co się znajdowało w pismach jej do podpisu przedłożonych; chodziło jej tylko o to, ażeby jaknajrychlej otrzymać od asekuracji 500 złr. Otrzymała z tej kwoty tylko 453 złr. Naprawdę siliłabym się na wierne oddanie tego, co podała p. Spelterowa. Już powyższe krótkie zestawienie jej zeznań daje dokładne wyobrażenie, w jaki sposób starała się usprawiedliwić z zarzuconego jej czynu. Obrona jej kulminowała w tem, iż nie miała najmniejszego zamiaru obrazić p. Huczyńskiego i cały tenor jej obrony robił to wrażenie, iż nie była świadomą tego, co się dookoła niej działo; że była tylko maszyną w rękach osób trzecich. Nie streszczamy więc nawet dalszych rozwlekłych a ustawicznie sprzecznych jej zeznań, ponieważ z zeznań wiarygodnych, zaprzysiężonych świadków, z którymi zgadzała się p. Spelterowa będzie sobie można wyrobić jasne zdanie z tego, jaki udział brała w czynach, które mają stanowić obrazę honoru p. Huczyńskiego.

W końcu musimy tylko zaznaczyć, iż p. Spelterowa utrzymywała kilkakrotnie całkiem stanowczo, iż mąż jej umarł d. 3. Kwietnia o godz. 2. po południu.

Po przesłuchaniu p. Spelterowej 2o voto Proceli przystąpił trybunał do przesłuchania bardzo licznych świadków.

(Ciąg dalszy nastąpi).

OSTATNIA POCZTA.

Z Budapesztu telegrafują do *Wiener Ztg.*: Najjaśniejszy Pan zagai sejm węgierski dnia 31. Sierpnia o godzinie 11. przed południem. O godzinie 10tej z rana zbiorą się członkowie obu Izb sejmu węgierskiego w kaplicy zamkowej celem wysłuchania mszy św. O godzinie 11. odczyta Najj. Pan w wielkiej sali mowę tronową. Żałoba dworska będzie przy tej uroczystości odłożoną. Mowa tronowa zawierać będzie także mały ustęp o zająciach na Wschodzie.

Wyższa Izba sejmu węgierskiego odbędzie pierwsze swe posiedzenie we czwartek pod przewodnictwem członka najstarszego wiekiem. Na tem posiedzeniu zostanie odczytany reskrypt królewski, zawierający mianowanie prezydenta.

Przywódzcę powstania hercegowińskiego mieli 27. b. m. zebrać się w klasztorze Kossirowo na naradę, co czynić wypada wobec misji pacyfikacyjnej konsultów europejskich. Przewodniczyć tej naradzie miał teść księcia Czarnogórskiego, Piotr Stevo Vukotic, który już od dłuższego czasu bierze udział w powstaniu. Jemu też ma być poruczoną misja traktowania z konsułami.

Odparty przez wojska Derwisza baszy oddział popa Zarko urósł do siły 1000 ludzi, napadł pograniczne miasto bośniackie Priboj i obsadził kilka wsi w tamtej okolicy.

Wedle telegramów ze źródła sławiańskiego zajęli powstańcy miasteczko Plana, gdzie przyłączyło się do nich 150 Turków (?) i zdobyli fort Goriańsko, w którym zabrali 4 dział.

O kapitulacji Seo de Urgel nadeszły następujące po części sprzeczne ze sobą telegramy:

Paryż 28. sierpnia. Wiadomość o kapitulacji Seo de Urgel jest przedwczesną; pewnem jest wszakże, że gen. Martinez Campos odesłał do Barcelony 12 dział, które przysłano pod Urgel.

Madryt 28. sierpnia: Wedle otrzymanej tu depeszy gen. Martinez Campos

z 26. b. m. forty Seo de Urgel zostały obsadzone, a oddanie cytaeli nastąpi 27. b. m.

Paryż 28. sierpnia: Seo de Urgel kapitulowało 26. b. m. Forty obsadzone zostały 27. b. m. rano. Załoga wraz z biskupem została tegoż dnia odprowadzona do Puycedry.

Dzienniki londyńskie ogłaszają pismo Russella, w którym wzywa do składek na rzecz powstańców hercegowińskich; przypomina, że Anglia popierała w swoim czasie powstanie w Grecji i oświadcza, że sam ofiaruje na ten cel 50 funtów szterli.

W Haadze obraduje walne zgromadzenie stowarzyszenia *Institut du droit international*. Prezydentem obrany profesor dr. Bluntschli, wiceprezydentami pp. Esquiron de Parien, były minister i prezydent rady stanu za Napoleona III. i profesor T. Asser Holandczyk.

W Frankfurcie nad Menem areztowano 28. b. m. redaktora *Frankf. Ztg.*, deputowanego parlamentu Sonnemannna za odmówienie świadectwa.

TELEGRAMY GAZETY LWOWSKIEJ.

Raguza, 30. sierpnia. Czarnogórski prezydent senatu przybył tu wraz z adiutantem księcia Czarnogóry celem konferowania z rosyjskim generałem konsulem.

Rzym, 30. sierpnia. *Nazione* donosi, że stan zdrowia Garibaldegno znacznie się pogorszył w skutek natężonej pracy.

Odpowiedz. redaktor. Władysław W. Kozłowski.

Przyjechali do Lwowa.

dnia 29. Sierpnia.

Hotel Zorza.

Pp. L. Czekoński, z Czortkowa. — D. Nikotaide, z Fokschan. — K. Petrowicz, Wołostkowa. — C. Spasowicz, z Petersburga. — K. Wiktor, z Zarszyna. — J. Wiktor, z Żaluza.

Hotel Europejski.

Pp. B. Dobrowolski, z Rosyji. — A. Olszański, z Kopecznic. — Z. Srokowski, z Meteniowa. — J. Starzyński, z Baranowa. — J. Urbański, z Dobrosina.

Hotel Langa.

Pp. Dr. pr. K. Maramorosz, z Stanisławowa. — E. Markiewicz, z Stanisławowa.

Hotel Angielski.

Pp. W. Jakubski, z Rosyji, G. Aksentowicz, z Danilowa. — J. Barański, z Żukawicy. — A. Dydyński, z Czerniawki. — I. Grocholski, z Oserdowa. — J. Zubr, z Kotuzowa.

Hotel Warszawski.

P. A. Turski, z Kozmann.

Hotel Krakowski.

P. A. Dewicz, z Czerkawszczyzny.

Odjechali ze Lwowa.

dnia 29. Sierpnia.

Pp. Bronisław hr. Łoś, do Stanisławowa. — A. hr. Krukowiecki, do Akmanic. — J. Rudolf, do Czerniowic. — E. Chłinski, do Krakowa. — K. Gamrat, do Rosyji. — A. Zenpicki, do Królestwa. — K. Wiszniewski, do Dobrzana.

Spostrzeżenia meteorologiczne.

z dnia 29. Sierpnia 1875.

Barometr 734.92mm. Psychrometr suchy + 16.88°C. Psychrometr wilgotny + 16.13°C. Prężność pary 13.13 mm. Wilgoć 92%. — Zachmurzenie 9 Wiatr S2. Ozon 5. Opad w mm. z ostatnich 24. godz.

Temperatura powietrza + 13.5°Rm.

Barometr opada

z dnia 30. Sierpnia 1875.

Barometr 732.10mm. Psychrometr suchy + 19.0°C. Psychrometr wilgotny + 16.25°C. Prężność pary 12.12 mm. Wilgoć 75%. — Zachmurzenie 2. Wiatr SW. Ozon 3. Opad w mm. z ostatnich 24. godz.

Temperatura powietrza + 15.2°Rm.

Barometr opada.

W teatrze hr. Skarbka.

W Poniedziałek dnia 30. Sierpnia 1875.

Na dochód ubogich miasta Lwowa

RADCY PANA RADCY

Komedia w 3. aktach przez Michała Bałuckiego.

O S O B Y:

Piotr Dżiszewski, radny miejs.	P. Linkowski.
Ewa, jego żona	Pni Linkowska.
Helena, jego córka	Pni Wolenska.
Eufrozyna, panna guwernantka	Pni Hubertowa.
Zdzisław, koleczy	P. Kwieciński.
Karol	P. Woleński.
Służący	P. Skalski.

Rzecz dzieje się w mieście w pomieszkaniu Piotra

Jutro po raz pierwszy komedia w 4. akcie

V. Sardou p. t.: »STRYJ SAM«.

Zamówienia przyjmuje kasa teatralna od dzisiaj.

(3153 2—3) **E d y k t.**

L. 36814. C. k. Sąd krajowy we Lwowie wzywa niniejszem w skutek podania Adeli z hr. Bobrowskich hr. Romerowej i Feliksa hr. Romera de praes. 8. Lipca 1875 l. 36184. Michała Urbańskiego co do życia i miejsca pobytu niewiadomych, ażeby w przeciągu jednego roku, a mianowicie najdalej do dnia 8. Sierpnia 1876 swoje pretensje z tytułu dokumentu przez Konstantego hr. Bobrowskiego dnia 1. Lutego 1816 wydanego, mocą którego tenże swego poddanego Michała Urbańskiego od powinności poddańczych za opłatą rocznego czynszu 10 złr. w. wied., czyli 2 złr. 30 kr. m. k. uwolnił, w stanie biernym dóbr Inwałd i Zagórnik D. 121 p. 336 n. 71 on. i D. 90 p. 191 n. 37 on. intabulowanego tem pewniej w tut. Sądzie zgłosili, gdyż po bezskutecznym upływie tego czasu rzeczono prawa hipoteczne na ponowną prośbę p. Adeli hr. Romerowej i Feliksa hr. Romera amortyzowane i ze stanu biernego dóbr Inwałda i Zagórnik wykreślone zostaną.

Z c. k. Sądu krajowego.

Lwów dnia 23. Lipca 1875.

(3294 2—3) **E d y k t.**

L. 43423. C. k. Sąd krajowy we Lwowie otwiera niniejszem konkurs na wszystkie ruchomy jako też na wszystkie nieruchomości w krajach, w których obowiązuje ust. konkursowa z dnia 25. Grudnia 1868. Nr. 1 Dz. p. P. położony majątek Filipiny Liptay.

Kierownictwo tego konkursu porucza się panu c. k. radcy sądowemu Dr. Alfredowi br. Kannemu jako komisarzowi konkursowemu, zaś tymczasowemu zawiadowcą masy ustanawia się pana adw. Dr. Kaczkiwicza wzywając zarazem wierzycieli, aby po przedłożeniu dokumentów służących do wykazania ich pretensji, poczynili swe wnioski co do zatwierdzenia tegoż, lub ustanowienia innego zawiadowcy masy i aby przedsięwzięli wybór wydziału wierzycieli, w którym to celu wyznacza się termin na dzień 31. Sierpnia 1875. godz. 4. po południu.

Ktokolwiek chce wystąpić z jakąkolwiek pretensją do wspólnej masy rozbiorowej ma takową zgłosić w tym Sądzie krajowym, według przepisu ustawy konkursowej pod rygorem zagrożonych tamże skądliwych skutków prawnych przed upływem 15. Października 1875. i podać ją na terminie na dzień 15. Listopada 1875. godz. 4. po południu wyznaczonym do uznania płynności i oznaczenia prawa pierwszeństwa, chociażby nawet o nią spór już był wytoczony.

Wierzycielom, którzy zgłaszają się ze swemi pretensjami, przysługują prawo wybrać na tym terminie w miejsce dotychczasowego zawiadowcy masy, zastępcy onego i członków wydziału wierzycieli inne osoby, posiadające ich zaufanie.

Na terminie wyznaczonym do wykazania płynności zgłoszonych wierzytelności ma być usiłowane przyprowadzenie do skutku ugody w myśl §. 68 ustawy konkursowej.

Dalsze ogłoszenia w toku rozprawy konkursowej umieszczane będą w Gazecie Lwowskiej.

Z c. k. Sądu krajowego.

Lwów, dnia 14. Sierpnia 1875.

(3130 2—3) **E d y k t.**

L. 3550. C. k. Sąd powiatowy w Bochni podaje niniejszem do publicznej wiadomości, iż celem zaspokojenia sumy pożyczkowej 700 złr. a. w., a względnie 656 złr. 30 kr. a. w. z pn. odbędzie się na rzecz ces. król. uprzywilejowanego Zakładu kredytowego włościańskiego we Lwowie w tymże Sądzie w trzech terminach, dnia 28. Września, 26. Października i 29. Listopada 1875 każdą razą o godzinie 10. rano, egzekucyjna licytacja realności dłużnika Jana Horowitza pod l. 78/28 w Łapczycach w powiecie Bocheńskim położonej, ciała hipotecznego nie stanowiącej.

Cena wywołania wynosi 1400 złr. a. w. a wadyum 140 złr. a. w.

Protokół zastawniczego opisanie i resztę warunków licytacyjnych można przejrzeć w tutejszej registraturze.

Bochnia dnia 6. Lipca 1875.

(3226 2—3) **Obwieszczenie.**

L. 2248. C. k. Sąd powiatowy w Roźniatowie obwieszcza, że w sprawie egzekucyjnej Franciszka Heinricha, cesyonariusza Andrusia Rybczaka przeciw Wojciechowi Tomków o 67 zł. 68 ct. z pn. odbędzie się w zabudowaniu sądowem na dniu 2. Września, 24. Września i 26. Października o godzinie 10. zrana publiczna sprzedaż części realności pod Nr. k. 17 w Swaryczowie położonej z chaty, stodoły, stajni i ogrodu się składającej, na 240 zł. ocenionej z tem, że realność ta w pierwszych dwóch terminach za cenę szacunkową lub wyżej zaś w trzecim także niżej tejże przedana zostanie i że złożyć się mające wadyum 24 zł. wynosi.

Dalsze warunki licytacji mogą być w Sądzie przejrzane.

Roźniatów 10. Lipca 1875.

(3223 2—3) **K o n k u r s.**

L. 1051/R. s. o. Z powodu omyłki zasłanej w ogłoszeniu konkursu celem obsadzenia posady kierującej nauczycielki przy etatowej szkole żeńskiej w Brzeżanach w dzienniku urzędowym Gazety Lwowskiej w Nrach 177, 178 i 179 umieszczonym, rozpisuje Rada okręgowa celem obsadzenia tejże posady ponowny konkurs. Posada wspomnianej nauczycielki połączoną jest z placą rocznych 500 zł. w. a., a to 450 zł. w. a. tytułem płacy etatowej, a 50 zł. w. a. tytułem dodatku za kierownictwo i wolnem mieszkaniem.

Dotyczące podania zaopatrzone w dowody wykazujące wiek i odpowiedni stopień uzdolnienia kandydatki a mianowicie w kwalifikację dawniejszą na nauczycielkę szkół o 4 klasach, lub też w kwalifikację nowszą na nauczycielkę szkół ludowych popolitych, należy wnieść do okręgowej Rady szkolnej w Brzeżanach najdalej do sześciu tygodni licząc od pierwszego umieszczenia niniejszego obwieszczenia w dzienniku urzędowym.

Kandydatki będące już w służbie mają podania swoje wnieść za pośrednictwem swych przełożonych i tych Rad szkolnych okręgowych, pod których są zwierzchnictwem.

Podania spóźnione lub nie opatrzone w potrzebne dowody nie będą uwzględnione.

Z c. k. Rady szkolnej okręgowej.

Brzeżany 20. Sierpnia 1875.

(3224 2—3) **Ogłoszenie konkursu.**

L. 535/R. s. o. W skutek rozporządzenia Rady szkolnej krajowej z dnia 18. Lipca 1875. do l. 7473 rozpisuje się konkurs na następujące posady nauczycielskie przy szkołach ludowych zreorganizowanych w okręgu Sanockim:

a) przy szkołach etatowych, a mianowicie:

przy szkole 4-klasowej męskiej w Brzozowie na posadę 3. nauczyciela z roczną placą 450 zł. i 50 zł. i młodszego nauczyciela z roczną placą 270 zł. w. a.

przy szkole żeńskiej tamże na posadę kierującej nauczycielki z roczną placą 450 zł. i 50 zł. za kierownictwo i wolnem mieszkaniem, i na posadę młodszego nauczyciela z roczną placą 270 zł. w. a., dalej przy szkole w Izdebkach na posadę nauczyciela z roczną placą 400 zł. a. w. i wolnem mieszkaniem, — przyszkółach w Hłudnem, Zmiennicy, Wzdowie, Grabownicy, Wesołej (w powiecie Brzozowskim) i w Niebieszczanach i Klimkówce (w powiecie Sanockim) przy każdej na jednego nauczyciela z roczną placą 300 zł. i wolnem mieszkaniem.

b) przy szkołach filialnych, a mianowicie: w Wydrny, Niebocku, Grabówce, Turzempolu, Ulanicy, Orzechówce, Malinówce, Laskówce, Pawłokomie (w powiecie Brzozowskim) i w Falejówce, Strachocinie, Bziancie i Zawadce rymańskiej (w powiecie Sanockim) przy każdej na posadę jednego nauczyciela z roczną placą 250 zł. i wolnem mieszkaniem.

Prawo prezentowania na te posady przysługuje Radom szkolnym miejscowym a w Pawłokomy Radzie szkolnej miejscowej wspólnie z obszarem dworskim.

Kandydaci o którąkolwiek z wymienionych posad mają wnieść prośby swoje zaopatrzone w potrzebne dowody, a jeżeli w służbie nauczycielskiej zostają za pośrednictwem swych przełożonych i dotyczących Rad szkolnych okręgowych w przeciągu 6 tygodni.

Z c. k. Rady szkolnej okręgowej.

Sanok, 8. Sierpnia 1875.

(3231 2—3) **E d y k t.**

Nr. 14400. C. k. Sąd krajowy w Krakowie zawiadamia niniejszem edyktem Karzący z Stanisławskich Snieszkowa vel. Snieszkową z miejsca pobytu niewiadomą, tudzież w razie jej śmierci, jej sukerorów i prawonabywców z nazwiska i miejsca niewiadomych, że przeciw niej wniesiono pod dniem 16. Czerwca 1875. L. 14400 pozew, że prawo trzechleńskiego posiadania części dóbr Tymowy Bałkowskiej oraz prawo żądania zwrotu sumy 9169 złp. z odnośnem prawem zastawu zgłosiło, i o wykreślenie tychże praw ex Dom. 51. pag. 181 n. 3. on. Cont. aut. 18. pag. 324 n. 1 on. & pag. 182, n. 11 on. w zupełności, w załatwieniu którego stronie przeciwnej poleconem zostało wniesienie obrony w dniach 90.

Gdy miejsce pobytu pozwanych wiadomem nie jest, przeto c. k. Sąd krajowy w celu zastępowania pozwanych, na koszt i niebezpieczeństwo tychże tutejszego Adw. krajowego Dr. Geiszlera, kuratorem nieobecnych ustanowił, z którym spór wytoczony według ustawy postępowania sądowego w Galicyi obowiązującego przeprowadzonym będzie.

Kraków d. 16. Lipca 1875.

(3286 2—3) **E d y k t.**

L. 8675. C. k. Sąd obwodowy zawiadamia niewiadomych z życia i miejsca pobytu Annę Bożejowską, Teklę Brzeską, Józefa Poradowskiego, Antoniego Poradowskiego, Jana Poradowskiego, Julianę Irzemeską, Piotra Niewiadomskiego i Symona Niewiadomskiego że przeciw nim i przeciw Wirginii Bujnowskiej, Modestowi Niewiadomskiemu, Władysławowi Niewiadomskiemu i Maryannie Niewiadomskiej p. Prakseda Plewińska o uznanie za właścicielkę 1/3 części dóbr Filipkowiec lib. dom. 77. pag. 67 zapisanej skargi de praes. 24. Lipca 1875 do L. 8675 wniosła skutkiem czego dla wyżej wymienionych niewiadomych z życia i miejsca pobytu pozwanych p. adw. Dr. Łuczakowskiego kuratorem adactum a zastępcą tegoż p. adw. Dr. Kwiatkowskiego ustanowiono i p. kuratorowi skargę z załączkami i wezwaniem wniesienia w 45 dniach pisemnej obrony, doręczono.

Tarnopol dnia 2. Sierpnia 1875.

(3290 2—3) **E d y k t.**

L. 6849 kar. Mitrowicz Iwan z Bośni trudniący się pokazywaniem sztuk z niedzwiedziami, ma się zgłosić w przeciągu jednego roku licząc od dnia trzeciego umieszczenia niniejszego edyktu w gazecie urzędowej, w Sądzie tutejszym celem odebrania części w roku 1870 skradzionej mu gotówki, króra w kwocie 63 złr. 61 ct. w. a. od sprawcy odebrana i do tusadowego depozytu, złożoną została, po bezskutecznym upływie wyżej wyznaczonego terminu, w myśl §. 376. post. kr. nastąpi dalsze zarządzenie.

Z Rady c. k. Sądu obwodowego

Złoczów 2. Sierpnia 1875.

(3284 2—3) **Ogłoszenie konkursu.**

L. 6358. W celu obsadzenia posady koncepcisty przy Dyrekcji policyi we Lwowie w randze X. klasy z poborami połączonymi z tą klasą, rozpisuje się niniejszem konkurs do 20. Września. b. Ubiegający się winni swe podania zaopatrzone w dowody kwalifikacji i znajomości języków krajowych wnieść w drodze właściwej w terminie powyżej oznaczonym na ręce p. Dyrektora policyi we Lwowie.

Z Prezydium c. k. Namiestnictwa.

We Lwowie dnia 24. Sierpnia 1875.

(3273 3—3) **E d y k t.**

L. 10199. C. k. Sąd krajowy w Krakowie podaje do powszechnej wiadomości, że dozwolona rezolucjami c. k. Sądu obwodowego w Tarnowie z d. 27. Czerwca 1872 l. 7564 i z d. 1. Października 1874 l. 18016, 18017, 18018 i 18034 w drodze dalszej egzekucji prawomocnych nakazów zapłaty z d. 8. Października 1863 l. 14962 z d. 8. Października 1863 l. 14963 z d. 8. Października 1863 l. 14965 tudzież prawomocnych wyroków z d. 21. Lipca 1864 l. 8972 i z d. 21. Lipca 1864 l. 8973 celem ściągnięcia należności Aleksandra Rola Skibickiego jako prawonabywcy Rachli Rapaport wsumie 2300 zł. w. a. z proc. 60/0 od d. 14. Maja 1862 kosztami sądowemi 5 zł. 60 ct. tudzież egzekucyjnymi 7 zł. 91 ct., 5 zł. 59 zł. 62 ct., niemniej należności Antoniego Schimitzka jako prawonabywcy Aleksandra Rola Skibickiego a pośrednio Rachli Rapaportowej w kwotach 2500 zł. w. a. wraz z procentem 60/0 od d. 2. Września 1862 kosztami sądowemi 5 zł. 60 ct. i egzekucyjnymi 7 zł. 31 ct. 5 zł. i 5 zł. w. a. — 500 zł. w. austr. wraz z procentem 60/0 od dnia 7. Lutego 1863 kosztami sporu 10 zł. 10 ct. w. a. kosztami egzekucji 6 zł. 31 ct. 9 zł. 56 ct. w. a. — 2800 zł. w. a. wraz z procentem 60/0 od d. 14. Maja 1862 kosztami sporu 5 zł. 87 ct. kosztami egzekucji 8 zł. 46 ct. 3 zł. 81 ct. 8 zł. 71 ct. w. a. i 3025 zł. w. a. wraz z procentem 60/0 od d. 14. Maja 1862 kosztami sporu 7 zł. i egzekucji 8 zł. 46 ct. 3 zł. 81 ct. i 8 zł. 71 ct. egzekucyjna sprzedaż dóbr Janowie z przyległościami Gierowa Podbrzezie i Zadiele w obwodzie dawniej Bochińskim teraz Krakowskim położonych według dom 265 pag 7 n. 14 haer. Józefa Stanisława Felicjana hr. Stadnickiego własnych w dwóch terminach t. j. d. 16. Września 1875 i d. 14. Października 1875 każdą razą o 10 godzinie przedpołudniem w c. k. Sądzie krajowym pod następującymi warunkami przedsięwziętą będzie.

1. Rzeczono dobra Janowice z przyległ. Zadziele, Gierowa i Podbrzezie sprzedane będą w dwóch terminach najwięcej ofiarującemu lecz nie niżej ceny szacunkowej podług aktu oszacowania sądowego uchwałą c. k. Sądu obwodowego w Tarnowie z d. 25. Stycznia 1866 do l. 1241 do Sądu przyjętego sumę 75882 złr. 80 ct. w. a. wynoszącej ryczałtem i bez prawa wynagrodzenia za wniesione powinności poddańcze.

2. Za cenę wywołania stanowi się rzeczony szacunek w kwocie 75882 zł. 80 ct. wal. austr.

3. Chęć kupna mający obowiązany jest przed rozpoczęciem licytacji złożyć na ręce komisji licytacyjnej 10tą część sumy szacunkowej w okrągłej ilości 7600 zł. jako

wadyum w gotówce w banknotach austriackich lub też w listach zastawnych Towarzystwa kredytowego Galicyjskiego lub banku narodowego w Wiedniu lub nareszcie w obligacjach indemnizacyjnych albo rządowych wraz z należąciami kuponami i talonami według kursu w Gazecie rządowej Lwowskiej na dniu licytacji poprzedzających zanotowanego jednakże nie wyżej pod nad nominalną wartość tychże papierów policzyć się mającego.

Resztę warunków licytacyjnych wyciąg hipoteczny sprzedawca się mających dóbr i akt oszacowania tychże dóbr przejrzeć można w registraturze Sądu krajowego.

O rozpisaniu tej licytacji zawiadamia się wszystkie strony interesowane — wierzycieli hipotecznych tudzież niewiadomych z życia i miejsca pobytu Wincentego Białobrzkiego, Zofię z Bednarskich Słowińską, Władysława hr. Stadnickiego imieniem własnym i jako prawnego zastępcy małolet. Władysława Stanisława dw. im. Stadnickiego, tudzież innych wierzycieli hipotecznych z życia i miejsca pobytu niewiadomych i tych, którzyby dopiero po dniu 10. Marca 1872 na hipotekę rzeczonych dóbr weszli lub którymby uchwałą licytację rozpisującą z jakichkolwiek powodów wcale nie lub zapóźno doręczoną została do rąk ustanowionego kuratora Adw. Mochalskiego wreszcie z życia i miejsca pobytu niewiadomego Józefa Stanisława Felicjana 3ga im. hr. Stadnickiego do rąk ustanowionego kuratora adw. Hajdukiewicza.

Kraków 2. Lipca 1875.

(3245 3—3) **E d y k t.**

L. 4346. C. k. Sąd powiatowy w Gródku wiadomo czyni, że na zaspokojenie przez c. k. uprz. zakład. kredyt. włościański we Lwowie przeciw masie spadkowej Jurka Taratuly wywalczonej sumy 150 złr. a. względnie 147 złr. w. a. z pn., egzekucyjna licytacja dłużniczej realności pod l. k. 93 w Dobrostanach położonej do tej realności należącej w protokole zastawniczego opisu z d. 3. Lipca 1869 opisanymi gruntami i innymi przynależnościami odbędzie się w tut. Sądzie na dniu 9. Września, 28. Września i 2. Grudnia 1875, każdą razą o godz. 10 z rana.

Za cenę wywołania stanowi się suma 300 zł. w. a.

Inne warunki licytacji wolno chęć kupienia mającym w tut. sąd. registraturze wglądać.

Gródek dnia 28. Czerwca 1875.

(3175 2—3) **E d y k t.**

Nr. 9969. C. k. Sąd obwodowy w Przemyśle ogłasza, że celem zaspokojenia sumy 3381 złr. w. a. z 120/0 odsetkami od dnia 28. Lipca 1874 bieżącymi, kosztami egzekucyjnymi w kwotach 6 złr. 43 ct., 8 złr. 87 ct., 8 złr. 50 ct. i 20 złr. przyznanemi, tudzież kosztów obecnych w sumie 20 złr. 86 ct. w. a., odbędzie się przymusowa licytacja realności dłużniczki Elżbiety Metzger własnej pod l. k. 50 w Przemyśle w mieście położonej — w dwóch terminach, a to na dniu 23. Września i 21. Października 1875, każdą razą o godzinie 10. przed południem w c. k. Sądzie obwodowym.

Za cenę wywołania ustanawia się szacunkowa wartość tej realności w kwocie 4918 złr. w. a. wypośredkowana.

Każdy chęć kupienia mający ma przed przystąpieniem do licytacji 100/0 ceny szacunkowej w okrągłej sumie 482 złr. bądź w książeczkach Lwowskiej lub Przemyskiej kasy oszczędności na okaziciela opiewających, bądź w listach zastawnych galic. Towarzystwa kredytowego, lub listach hipotecznych Towarzystwa hipotecznego Lwowskiego bądź nareszcie w obligacjach indemnizacyjnych galic. z kuponami jako wadyum do rąk komisji licytacyjnej złożyć.

Reszta warunków licytacyjnych akt oszacowania i ekstrakt tabularny w tusadowej registraturze lub też przy licytacji przejrzane być mogą.

O rozpisaniu licytacji tej zawiadamia się strony sporne, wierzycieli hipotecznych p. Julię Borkowską, Wysoki Skarb, p. Adolfa Rosenfelda, p. Laure Rosenfeld, A. Rosenfeld, p. Jakóba Schwarza, tudzież wszystkich tych wierzycieli, którzyby po dzień 22. Listopada 1874. prawo hipoteki na tę realność uzyskali, lub którymby uchwałą niniejszą i dalsze uchwały wcześniej przed terminem lub też wcale doręczone być nie mogły przez kuratora Adw. Regera dla tych ustanowionego jakoteż c. k. Urząd podatkowy w miejscu.

Przemyśl dnia 28. Lipca 1875.

(3238 2—3) **Ogłoszenie.**

L. 382. W celu obsadzenia opróżnionej posady c. k. notaryusza w Radziechowie ogłasza się konkurs.

Ubiegający się o tę posadę mają swe odnośne podania wykazujące ich uzdolnienie do wykonywania urzędu c. k. notaryusza do podpisanej c. k. izby notaryalnej najdalej do ostatniego Września b. r. wnieść.

Z c. k. Izby notaryalnej.

We Lwowie dnia 21. Sierpnia 1875.

(3202 2—3) **E d y k t**

L. 40382. C. k. Sąd krajowy we Lwowie czyni niniejszem niewiadomą z miejsca pobytu p. Obereigner tudzież jej nieznanym z życia i miejsca pobytu spadkobiercom wiadomo, że Elias i Emilia Londner i Ascher i Teresa Nerepka wniosli przeciw nim na dniu 26. Lipca 1875 l. 40382 prośbę o zawezwanie tychże niewiadomych z miejsca, życia i pobytu, ażeby wykazali, że zaprenotowany na rzecz p. Obereigner jak Dom. 42 pag. 399 n. 8 on. i Dect. 8 pag. 225 n. 1 on. dot. 8791/1797 na podstawie skryptu z dnia 18. Listopada 1794 obowiązku małżonków Kazimierza i Teresy Radwańskich zapłacenia jej sumy 100 zł. lub w razie gdyby tego niezdolała, obowiązek A. Grabki i Maryanny Czechowiczowej do zapłacenia tejże sumy usprawiedliwiony jest, lub w toku usprawiedliwienia pozostaje, na którą prośbę w powyższym celu termin sądowy na dzień 5. Października 1875 o godz. 10 przedpołudniem ustanowiony jest.

Ponieważ p. Obereigner i jej spadkobiercy z życia i miejsca pobytu niewiadomi są, więc ustanowił Sąd dla nich kuratorem w osobie p. adw. Dr. Krattera z zastępstwem p. adwokata Horwata i wzywa się p. Obereigner i jej spadkobierców, ażeby wcześniej do tego c. k. Sądu się zgłosili lub ustanowionemu kuratorowi albo też innemu rzecznikowi, którego by sobie obrali, potrzebne środki po swej obrony dostarczyli, gdyż inaczej skutki z zaniedbania tego wyniku sami sobie przypiszą.

Z c. k. Sądu krajowego.

Lwów dnia 7. Sierpnia 1875.

(3196 2—3) **Obwieszczenie.**

Nr. 18608. C. k. Sąd krajowy na podstawie protokółnych wniosków z 30 Lipca 1875. stawających wierzycieli masy upadłej Dr. Alojzego Altha ustanawia stałym zarządcą adw. Romana Jakubowskiego a zastępcą adw. Władysława Lisowskiego z poleceniem zastosowania się do przepisu ustawy konkursowej i o tem interesów zawiadamia.

Kraków 6. Sierpnia 1875.

(3220 3—3) **E d y k t.**

Nr. 3832. C. k. Sąd powiatowy w Kętach, podaje do publicznej wiadomości, iż w dniu 30. Września 1875. i w dniu 25go Października 1875., każdą razą o godzinie 10. rano odbędzie się w Sądzie tutejszym celem zaspokojenia pretensyi Juliusza Schlesingera w kwocie 926 złr. 30 ct. w. a. z pn. publiczna przymusowa sprzedaż połowy kawałków gruntu a mianowicie:

1. parcela Nr. top	599	1343 □ sążni
	698	
2. " " "	503	20 zagonów
	336	
3. " " "	893	435 □ sążni
	495	
4. " " "	529	754 " "
	559	
5. " " "	640	936 " "
	1243	
6. " " "	1706	500 " "

w Kętach położonych do Michała Głuska należącego z tem, że pomienione kawałki gruntu na żadnym z tych terminów poniżej ceny szacunkowej w kwocie 480 złr. ustanowionej sprzedane nie będą.

Resztę warunków licytajnych jak niemniej protokoły zastawniczego opisanie i oszacowania połowy pomienionych kawałków gruntu mogą być przejrane w tutejszej registraturze, zaś wykaz podatków w c. k. urzędzie podatkowym w Białym.

Kęty dnia 14. Sierpnia 1875.

(3179 3—3) **Obwieszczenie.**

Nr. 2964. Ces. król. Sąd powiatowy podaje do powszechnej wiadomości, że końcem ściągnięcia należności 85 złr. 90 kr. w. a. z pn. odbędzie się w budynku sądowym w Nisku dnia 15. Września 1875, 20. Października 1875 i 16. Listopada 1875. każdym razem o godzinie przed południem, publiczna przymusowa sprzedaż części posiadłości pod l. k. 142 w Jeżowie położonej, Jana Chmury własnej, składającej się z 16. stajen gruntu.

Za szacunek na pierwsze wywołanie dana będzie suma 160 złr. w. a. za pomocą sądowego ocenienia wynaleziona.

Chcący ubiegać się przy licytacji, złożą do rąk komisji sądowej zadatek wynoszący 10 procentów ceny licytacji, a to w gotowiznie lub w papierach publicznych.

Inne warunki licytacji mogą być przejrane w kancelaryi sądowej.

Nisko 2 Lipca 1875.

(3212 3—3) **E d y k t.**

L. 2632. C. k. Sąd powiatowy w Sieniawie ogłasza, że na zaspokojenie pretensyi c. k. uprz. Zakładu kredytowego włościańskiego we Lwowie, w kwocie 150 złr. z pn. odbędzie się publiczna przymusowa sprzedaż realności włościańskiej pod l. k. 275/82 w Cieplicach położonej, dłużnika Ilka Huczko własnej, w trzech terminach a to: na dniu 23 Września i na dniu 4. Listopada 1875,

o 10. godzinie zrana, tylko za cenę szacunkową 450 złr. lub wyżej takowej, zaś na dniu 9. Grudnia 1875 i poniżej ceny szacunkowej. Wadyum 45 złr.

Blizsze warunki i protokół zastawniczego opisanie można w registraturze przejrzeć.

Sieniawa 30. Maja 1875.

(3211 3—3) **E d y k t.**

L. 2632. C. k. Sąd powiatowy w Sieniawie ogłasza, że na zaspokojenie pretensyi c. k. uprz. Zakładu kredytowego włościańskiego we Lwowie, w kwocie 400 złr. z pn. odbędzie się publiczna przymusowa sprzedaż realności włościańskiej, pod l. k. 427/174 w Cieplicach dolnych położonej, dłużników Jakóba Janiec i Jana i Barbary Szlandów własnej, w trzech terminach a to: na dniu 23. Września i na dniu 4. Listopada 1875 o 10 godz. zrana, tylko za cenę szacunkową 900 złr. lub wyżej takowej, zaś na dniu 9. Grudnia 1875 i poniżej ceny szacunkowej. Wadyum 90 złr.

Blizsze warunki i protokół zastawniczego opisanie można w registraturze przejrzeć.

Sieniawa, 30. Maja 1875.

(3283 3-3) **Ogłoszenie konkursu.**

L. 6248/pr. Celem obsadzenia dwóch posad c. k. inżynierów w randze IX. klasy, rozpisuje się konkurs do 10. Września r. b.

Ubiegający się, winni swe podania, zaopatrzone w dowody kwalifikacyi, wnieść w terminie powyższym w drodze właściwej do c. k. Prezydium Namiestnictwa.

Z Prezydium c. k. Namiestnictwa.

We Lwowie dnia 24. Sierpnia 1875.

(3249 3—3) **Obwieszczenie**

Nr. 1958. civ. W dniach 14. Września 15. Października i 15. Listopada 1875 o godzinie 10 z rana odbędzie się w tutejszym Sądzie licytacyjna sprzedaż realności i wana Déaczek pod N. 64—24 w Uhercach Niezabitowskich na rzecz Zakładu kredytowego włościańskiego celem pokrycia 274 złr. 52 1/2 ct. z pn.

Cena wywołania 400 złr. wadyum 40 złr. w. a.

Resztę warunków wolno w t. s. registraturze przejrzeć.

Z c. k. Sądu powiatowego

Ridki dnia 30. Czerwca 1875.

Doniesienia prywatne.

Kreutzberga

słynna

Menageria

największa w Europie.

obecnie w posiadaniu **Kallenberg** przybyła tutaj na czas krótki i ustawioną jest na placu strzeleckim do zwidzenia przez szanowną Publiczność poczynawszy od Soboty dnia 14. b. m. co dzień od godziny 9. z rana do godziny 7 wieczór. Przedstawienie sławnego pogromiciela zwierząt, tudzież karmienie tychże odbywa się co dzień o godzinie 11. z rana, tudzież o godzinie, 2, 4 i 6 z południa. Menageria ta mieści w sobie najrzadsze okazy których w żadnym zwieźni i żadnej menagerii zastać nie można, a to między innymi: 14 rozmaitych okazów tygrysów, 5 lwów, nosorożca, 2 orangutanów, girafę, rogatego konia, żebkę, 2 mieszańców z lwa i tygrysa, białego słonia, węże, krokodyla i t. d.

Wstęp: na pierwsze miejsce 1 złr.; — na drugie miejsce 50 ct.; na trzecie miejsce 30 ct. — Dzieci niżej lat 10. wieku płać na pierwsze miejsce połowę.

Dla Zakładów sierót i głuchoniemych wstęp wolny. — Panowie Dyrektorowie podobnych Zakładów zechcą się jednak w tym celu zgłosić u właściciela menagerii.

O łaskawe uczęszczanie uprasza

A. Kallenberg.

(3047 15—?)

L. 6192/II.

C. k. uprzyw. galic.

kolej Karola Ludwika.

Obwieszczenie.

Z dniem 20. Sierpnia r. b. w miejsce zaprowadzonej dnia 15. Marca r. b. taryfy specjalnej wraz z dodatkiem z d. 1. Lipca r. b. dla przewozu drzewa w ładunkach wagonowych, między stacyami kolei Lwowsko - Czerniowiecko - Jaskiej (lin. austr.), kolei Arcyks. Albrechta, kolei gal. Karola Ludwika i kolei północnej Cesarza Ferdynanda z jednej strony, a stacyami kolei Bergsko-Markijskiej (Bergisch - Märkische Eisenbahn) z drugiej strony, wejdzie w życie nowa taryfa o niższych pozycjach.

Do tej taryfy przyjęto jeszcze dalsze nowe stacje kolei Arcyks. Albrechta i Bergsko - Markijskiej.

Egzemplarzy tej taryfy dostać można w naszych stacjach związkowych, dalej w ekonomatach naszych i komercyalnych oddziałach w Wiedniu i we Lwowie, bezpłatnie.

Lwów, w Sierpniu 1875 r.

Dyrekcya ruchu.

Solitera

leczy (i listownie) 4392 10—13

Dr. Bloch,

w Wiedniu, Praterstrasse 42.

Nakładem wydawnictwa

„Gazety Lwowskiej“

opuściło prasę dzieło

Olej i воск ziemny

w Galicyi

przez Edwarda Windakiewicza

c. k. radcę górniczego

i jest do nabycia w Administracyi

„Gazety Lwowskiej“

po cenie 2 zł. w. a.

1555

Za 2 złr. w. a.

pozbędzie się każdy najuporczywszej

MIGRENY

za pomocą środka zewnętrznego, zupełnie nieszkodliwego a od 4 lat stokrotnie wypróbowanego, który przesyłam wraz z instrukcją używania i zachowania się, za przekazem lub zaliczką 2 złr 16 cent.

M. Dr. Edward Madejski.

Lekarz we Lwowie. Ul. Sobieskiego 1. 18.

Podziękowanie Nr. 2.: „Najserdeczniejsze podziękowanie za wyleczenie mojej żony z migreny tak okropnej, że już wszelkie środki zdawały się być daremne. Kilka lat trwała ta dolegliwość i wznagała się mimo rad wielu lekarzy coraz bardziej, dopiero zasiągnąwszy Twej światłej rady została w kilku miesiącach zupełnie wyleczoną. Lwów, 30. Stycznia 1874.

Teofil Zucki, kupiec.

Podziękowanie Nr. 14.: „Już minęło pół roku a nie miałem jeszcze ani razu napadu migreny, której się pozbyłem od Pańskiego cudownego lekarstwa. A co przedtem cierpiełem 11 lat prawie co drugi dzień całą dobę tak okropnie, że dziwnymi głosami jęczałem, to teraz Bogu dziękować, zda mi się, że się na nowo narodziłem, za co Panu konsyliarzowi bardzo wdzięczny jestem. Bodaż Pan za to sto lat przeżył w szczęściu i zdrowiu i t. p.

Czornów, 7. Marca 1875.

Ludwik Nahorecki

nadleśniczy.

(3301 1—2)